

Jwala Dhwani

ಇತ್ತೀಚಿನ ಸಂಚಿಕೆ

ಜವಾಲಾಧ್ವನಿ

JANUARY 2016

'LET US WRITE A GOLDEN CHAPTER'

Maintaining the relationship

X'mas celebrations at Maintenance Department

X'mas at P&U Department

X'Mas @ KR

Joy and togetherness marked the Christmas celebrations at Kochi Refinery. Employees got together to share the happiness of the festive season. Another striking enjoyment was the golden Christmas at CR School as part of their golden jubilee celebrations. Here are a few photographs of celebrations...

'Challenging year ahead'

To decide 1st of January as the commencement date of the second season of our Build My Image (BMI) initiative was easy.

New Year is indeed the time for figuring out life's purposes, identifying aims and targets and taking resolutions for a better tomorrow. It is a time to take complete responsibility of our lives.

A personal development initiative to improve one's health as BMI requires such an understanding. One has to take a resolution and stick on to it to bring blessings to one's life. BMI as you all know had brought substantial happiness to many Koch Refiners.

However, BMI is only one such promising initiative. Each one could identify many such growth prospects and enrich one's life.

Moreover, Year 2016 would be a challenging year to all of us in KR. We are in the threshold of a major development. IREP is entering its final lap and the Petchem project would gain momentum.

These changes would present to us prospects to learn new areas, gain new understanding and thereby shape the destiny of our organization and ourselves.

It is an interesting coincidence that this Year of challenge has come on the Golden Jubilee Year of the commissioning of Kochi Refinery. No wonder, in this issue of *JwalaDhwani* our unit head urges us to 'write a golden chapter' in the history of KR.

JwalaDhwani wishes its readers a Happy and fruitful New Year.

Thought for
the month

Write it on your heart that every day is the best day in the year

- *Ralph Waldo Emerson*

3

ED's Message

4

REM 2015

6

'A lesson through life
experience'

19

राधा की कहानी

21

गण

Editor

MV Prabhakaran

Associate Editor

George Thomas/HR

Editorial Board

Girija V R/HR

Ganesan S/ESE

Chandrasekharan M/Retd

Sasidharan R/Retd

Editorial team

Vineeth M Varghese/HR

Latha Kamath/HR

Elizabeth Davis/HR

Mohammed Nizar PA/HR

Anil Kumar CS/HR

Correspondents

Bijoy K I / Maint

Biju T N/ Projects

Chandresh S/ OM&S

Gopalakrishnan CV/ F&S

Harinath V/ Mfg

Joseph KT/CQC Lab

Joseph Simon VM/ Maint

Krishnan T B / Maint

Manojkumar TS/ Finance

Padmanabhan K/ Projects

Parameswar S / HR

Philly Cherian/ Projects

Rajan CK / DGM(AE)'s office

Shaji P Stephen/ Mfg

Sreeraj KR/ P&U

Subramanian KP/ P&U

Suresh Babu/ OM&S

Thulasidas N/ P&CS

Valsala Joseph/ Retd

Vidhya KV/ IS

Vilma Jaims/CR School

Edited & published by

Deputy General Manager (HR) I/C

Circulation

G Kumar/HR

Design & Printed at

Niseema Printers, Saroj, SRM Road, Kochi

Email: niseemaprinters@gmail.com

Produced by

Public Relations

BPCL Kochi Refinery

Mailing address

Post Bag No. 2

Ambalamugal 682 302

Ernakulam District

Kerala, India.

Tel: 0484 2722061

Fax: 0484 2720856

The views expressed in *JwalaDhwani* are not necessarily those of the management

Member, Association of Business Communicators of India

JwalaDhwani estd. in 1966 as CRL Newsletter

For private circulation only

All rights reserved.

Reproduction in any form only with the written permission of the editor.

EMC Award

Mr Thampi PK and Mr Madhu KM receiving the award from Hon'ble Minister Mr Aryadan Muhammed

Kerala State Energy Conservation Commendation Certificate 2015 in the category of Large Scale Energy Consumers in the State of Kerala during year 2014-15 was presented to BPCL KR by the Department of Power, Government of Kerala through the Energy Management Centre-Kerala.

Mr Thampi P K, General Manager (Technical) and Mr Madhu K M, Manager (E&E) received

the award from Shri Aryadan Muhammed, Honourable Minister for Power, Government of Kerala, on National Energy Conservation Day, 14 December 2015 at Thiruvananthapuram. Mr Sivasankar M, IAS, Secretary, Power Department, Government of Kerala, Mr Manoharan T M, Chairman, KSERC and Damodaran V K, Founder Director, EMC Kerala were also present in the function.

KR lends a helping hand

The devastating floods following torrential rains had crippled life in Chennai during the recent days.

Thousands were left homeless or stranded in their homes without food or electricity.

Telephone services too took a hit in many areas. People and organisations rushed from various parts of the country to support Chennai.

We Kochrefiners also rose to the occasion. Employees joined together and contributed necessary items worth nearly ₹5 lakhs. Blankets, clothes, soaps, candles

Vans packed with essential items, ready to move to Chennai

and other essential items were purchased and handed over to the District Collector, Ernakulam on 9 December for speedy and safe delivery to the needy at Chennai.

Truly, this noble deed is an overwhelming flood of kindness from KR to Chennai. Kudos to the whole team who took part in this voluntary and noble deed!

‘Let us write a golden chapter’

Message

Dear Colleagues,

About fifty years ago, the founders of Kochi Refinery were passing through a brave and challenging initial phase of the organization. The construction of our first Refinery was being completed and commissioning activities were underway. In the next few months, we created history by dedicating Kochi Refinery to the Nation on 23rd September 1966.

Five decades later, we are passing through a similar challenging phase. Our Integrated Refinery Expansion Project (IREP), a project of much larger scale, has attained a physical progress of 91.5 percent and the commissioning work has commenced.

The tasks ahead are challenging. In Year 2016, our immediate focus is the safe and timely completion and commissioning of IREP Units. As per the Auto Fuel policy, petrol and diesel marketed in Kerala and other few Southern States have to conform to Bharat Stage IV Specifications from 1st April 2016. The timely completion of the project is essential for meeting these market requirements. In the mean time, we are commencing the implementation of our Petchem Project. This ‘Make in India’ initiative would pave way to BPCL’s entry to petrochemical sector and help Kochi in becoming the petrochemical hub of South India.

All these can be made possible through relentless efforts by one and all working in all departments in KR. I urge all my colleagues to join together in this mission whole heartedly.

Speaking about the bygone year, I am happy to say that we have continued to maintain excellent performance in achieving physical and financial targets by optimizing operations and business process. The highlight of the year is the enhanced reliability of our operations. This has contributed a long way in improving the Gross Refinery Margin of the refinery.

Our accomplishments on the safety front have been impressive and encouraging. The Refinery crossed 42 million Accident Free manhours in the month of November 2015. KR has also completed ten years without Loss Time Accidents. These are glowing testimonies of the excellent Safety Management Systems in place supplemented by the commitment of each one of you in this direction. However, we must not be complacent and continue to improvise systems focusing on ‘Behavioral’ and ‘Process safety.’

Meanwhile, the business environment continues to remain volatile which calls for proper and prudent understanding of the prevailing situation and responding accordingly. In view of this, we are pursuing a broad array of growth opportunities by way of implementing new projects under “Project Sankalp”. These projects once implemented would help us acquire the capabilities to produce cleaner and better auto fuels and enhance our profitability.

Friends, Year 2016 begins with the Ruby Jubilee of Bharat Petroleum Corporation Limited. It was on 24th January 1976, the Burmah Shell was taken over by the Government of India to form BPCL to energize the lives of the country. As mentioned earlier the year also marks the Golden Jubilee of Kochi Refinery which was commissioned in 1966.

As 1966 and 1976, Year 2016 would turn out to be a milestone in the annals of BPCL with the commissioning of our IREP units. Each one of us, as committed BPCians should strive towards the successful commissioning and transformation of the Southernmost Refinery in the country. Colleagues, in this year of Golden Jubilee of KR, let us write a golden chapter in the history of BPCL.

I sign off with a sentence from our Chairman Shri S Varadarajan’s Letter to shareowners in the Annual Report 2014-15: “We will forever strive to take this Company to the ultimate pinnacle and create value, far exceeding your expectations.”

I extend my best wishes to you and your families for a prosperous and promising year ahead.

Prasad K Panicker
Executive Director I/C (Kochi Refinery)

REM 2015

Refreshing old memories

Mr GK Abraham lighting the lamp

Reminiscence 2015, the Retired Employees Meet of KR, turned out to be a time to refresh memories. It was also a time to acknowledge the contributions of the retired employees towards the growth of Kochi Refinery.

“When the story of a company is written we think of plants and units. Behind the growth are the women and men behind the machine and other supportive disciplines who take the show forward. REM is to celebrate this continuity and contributions of the generations of employees whose legends endure”, said Mr Prasad K Panicker, Executive Director(I/C)KR while welcoming the retired employees to the meet.

His welcome presentation covered the journey along the developing facets of Kochi Refinery of which all the participants were part of. This journey through the past evoked the old reminiscences and refreshed the memories of the different milestones

and joyous moments of KR since its inception.

Over 700 retired employees and spouses joined together at IMA Hall, Kochi on 19 December to refresh bonds of friendship and the memorable years at KR.

REM 2015 had begun with a Ranga Pooja offering prayers. Former leaders of the Refinery, Mr GK Abraham, Mr Koshy Varghese, Mr MA Mohammed Ali, Mr KP Philip, Mr ES Menon, Mr E Nandakumar and Mr John Minu Mathew inaugurated the

programme by lighting the traditional lamp. The gathering then paid homage to the departed souls of twenty three retired staff and five employees who died while in service, since the last Retired Employees Meet held in 2013.

Mr CK Soman, General Manager (Operations) read out the message of Mr BK Datta, Director (Refineries) who was unable to attend the meet.

The updated version of REM directory was released by Mr MA Mohammed Ali, former Director(Refinery) of CRL. This directory, a ready

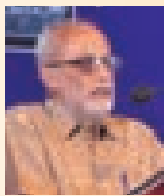

Former leaders of Refinery with senior executives after inaugurating the programme

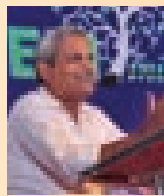

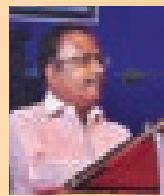
Mr GK Abraham

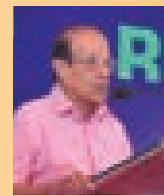
Mr Koshy Varghese

Mr E Nandakumar

Mr John Minu Mathew

Capt AK Vijayaraghavan

Mr Revikumar MK

Mr CK Soman

recker with details of retired staff, has always been helpful in strengthening of unity and maintaining lifelong relationships in KR family.

Mr MV Prabhakaran

It was followed by honouring the elders who have completed 84 years and 90 years of age. Mr BK Nair who have crossed Navathi and Mr GK Abraham, Mr MV Mathew, Capt

AK Vijayaraghavan, Mr TI Narayanan, and Mr Hubert Hurtis who have crossed 84 years were honoured by presenting them with Ponnadas.

Mr GK Abraham, Former Executive Director, CRL, Mr Koshy Varghese, Former Director (Refineries) and Mr E Nandakumar, Former Executive Director In charge and Mr John Minu Mathew, former ED also addressed the gathering.

Capt A K Vijayaraghavan, Former Chief Security Officer, representing our senior-most retired colleagues and Mr MK Revikumar, representing the junior retired colleagues, also shared their thoughts.

Mr MV Prabhakaran, Dy General Manager (HR) I/C delivered the vote of thanks.

Ms Aswathy Karthikeyan, Dy Manager (HRD) anchored the ceremony. The event was coordinated by HRD team with the support of volunteers from various departments.

Mr BK Nair being honoured by Mr CK Soman

Mr GK Abraham being honoured by Mr S Rajmohan

Mr TI Narayanan being honoured by Mr George Paul

Mr Hubert Hurtis being honoured by Mr MV Prabhakaran

Mr MV Mathew being honoured by Mr PK Suresh

Mr MA Mohammed Ali releasing the new directory

Mr Prasad K Panicker addressing the gathering

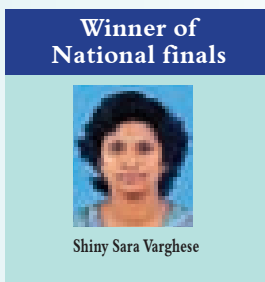

'A lesson through life experience'

Mercurix Regional Finals 2015 winners with judging panel and organizers

The National Finals of Ideas and Mercurix saw many employees of Kochi Refinery win prizes at the National Final round held at Mumbai. Ms Shiny Sara Varghese was adjudged winner in the Mercurix Finals in the above 40 years category. She had qualified for the finals alongwith Mr M Narayanan, Mr Kamal Kishore, Mr NN Rameshbinu and Mr S Suraj at the Regional Finals held at KR on 25 November.

The *Mercurix Regional Finals 2015* had set a platform to share stories of Leadership and inspire others. Mr MV Prabhakaran, DGM (HR) I/C with an inspiring inaugural speech set the context for Mercurix finals in Kochi Refinery. He highlighted

that each one has a vast amount of experience to draw upon. Our struggles and hardship, along with our achievements and blessings, teach us life's lessons.

Participants shared stories of experiences that made a difference in their lives. The stories depicted the core values and beliefs they hold and were passing on valuable lessons to others.

Mr MV Prabhakaran, DGM (HR) I/C, Mr CS Ninan, DGM (Advisory Services) and Mr Babu Joseph, DGM (Maintenance) were the panel members.

In the IDEAS National Finals, the team consisting of Mr Jose Jacob, Mr Ganesh PG, Mr Rajeev C, Ms Rajeshwari, Mr Arunachalam K, Mr Ramanathan S, Mr I Sasi, Mr Shyam George, Mr Saji Babu and Mr Jibu Varghese were the winners in the Creative Stroke (Refinery) Tech for their topic Insitu Sulfolane regeneration using ion exchange technology.

The 2nd runner up prize under the

Creative Stroke (Process & Systems Improvement) Refinery category went to the team of Mr A Mohanlal, Mr GS Sivakumar, Mr Suji Paul, Mr Shinod Kumar KB, Mr Antony Savio MA and Mr Somen Das. The Token of Appreciation prize under the same category was bagged by the team consisting of Mr Sibi Ignatius, Mr Thomas K Abraham, Mr Ashwin V, Mr Perseval Pereira, Mr Shankar GS, Mr Shyam George, Mr Aravind AS, Mr Sivaprasad KG, Mr Bibin C Varghese, Mr Saji Antony and Mr Franklin S.

Mr R Sivakumar won the 1st runner up under Minds Eye for his topic Innovative approach to increase catalyst space volume in DHDS reactor to increase Euro IV diesel production. Mr Anand Krishnan R won the token of recognition under Minds Eye for lighting of substation/ MCC rooms via solar panels erected at the top of respective substations/ MCC rooms.

Congratulations to all the winners who has made Kochi Refinery proud!

Winners of Regional Finals

Category I – Above 40 years

Narayanan M
Winner

Sibi Ignatius
1st Runner Up

Category II – Below 40 years

Kamal Kishore
Winner

Rameshbinu NN
1st Runner Up

Suraj S
1st Runner Up

Sreejith Murali
3rd Runner Up

H C M Gowd
4th Runner Up

Tributes paid to Dr BR Ambedkar

The Federation of Central Govt. SC/ST Employees (Kerala) BPCL KR Unit observed 59th Death Anniversary of Dr BR Ambedkar on 6 December.

Mr MV Prabhakaran, DGM (HR) I/C spoke on the inspiring life of Dr BR Ambedkar, his victory over every struggle with talent, knowledge and firm determination. As a mark of respect, Mr Prabhakaran garlanded the statue of Dr BR Ambedkar.

Earlier, Mr TS Manoj Kumar, Secretary had welcomed the gathering. Mr K Ravi, President

of the federation presided over the function. Mr Sureshkumar expressed the vote of thanks. Mr Santhosh Kumar, (General Secretary_Federation of Central

Govt SC/ST Employees Kerala) Mr C Satheesan, and Mr EK Ravi also spoke. The members offered floral tribute and paid tribute to the great leader.

Ayur wellness programme conducted

ESE department organized an interactive wellness programme - Refresh your body, mind and spirit through Ayurveda on 9 December.

Mr CK Soman, GM (Operations) inaugurated the programme. Mr LL Ramachandran, DGM (IS), in his speech briefly elucidated on the stress levels in our day to day life and how it affects our mind, body and spirit.

Mr S Ganesan welcomed the gathering. Doctors from Ayur Janani, Ms Gilsha and Mr

Sudeesh spoke on the impact of stress and anxiety on health, Panchakarma technique, etc. The Seven dimensions of wellness viz Occupational, Emotional,

Environmental, Intellectual, Spiritual, Physical, Social were dealt upon. Various treatments and therapies were also discussed in the interactive session

BPCL KRECS turns Golden

The Golden Jubilee celebrations of BPCL KR Credit Society was held on 29 November. The year long Golden Jubilee celebration which kick-started in November 2014 culminated with this grand programme conducted in Jwalagiri.

Mr Mohan Das A, Cooperative Ombudsman of Kerala State inaugurated the programme which was presided over by Mr Ajith Sen LS, President, BPCLKRECCS. Mr CK Soman, GM(O), Mr Selva Kumar, Joint Registrars of Cooperative Department, Ernakulam, Mr John Zhacharia, Asst registrar, Cooperative Dept. Kunnathunadu, Mr PP Joy, Mr K Gopakumar, President BPCL-ECS, Mr GS Sivakumar, President CROA, Mr Praveen Kumar, CREA,

Mr Jones CRWA also spoke at the function. Earlier Mr S Jagadeesh Kumar, Honorary Secretary had welcomed the gathering and Mr C Satheesan, Director BPCL-KRECCS expressed the vote of thanks.

Mr CK Soman released the souvenir 'Ponthuval' at the function. As part of the celebrations, KRECCS had conducted various competitions

for employees and their family members. Prizes were distributed to the winners.

A mega stage show *Kanchanam* was organised during the celebrations in which many employees and their family members proved their talents and potentials with colourful performances.

Programmes for differently-abled persons

BPCL Kochi Refinery had commemorated the International Day of Persons with Disabilities by inviting all differently-abled employees in the Refinery for a special function organized at HR Conference Hall. Mr PR Mahadevan, Founder Secretary of Adarsh Charitable Trust was the Chief Guest. Mr PK Suresh, General Manager (Finance) and Mr PS Ramachandran, General Manager (Projects Units) graced the occasion. The chief guest shared his experiences of leaving an attractive banking career to work for and with the differently-abled. He stressed that they are so special and have attained skills that an able human being can never think of.

The employees present during the function thanked the management for taking such a step for

Mr PR Mahadevan addressing the audience along with Mr PK Suresh, GM (Finance) and Mr PS Ramachandran, GM (Projects Units)

commemorating this day and also the efforts for supporting them at work place.

Earlier during the day, an exhibition of handicraft products made by the differently-abled children of Adarsh Charitable Trust was conducted in Refinery premises. Employees

supported the creative skills of the children and their mothers by purchasing the items and encouraging them.

BPCL Kochi Refinery promoted the cause of the International Day of Persons with Disabilities (IDPD) by creating awareness and encouraging the differently-abled children.

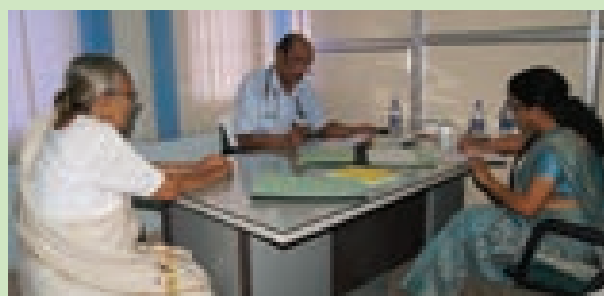
Mr PS Ramachandran, GM (Projects Units) making the first sale of the products made by differently-abled children

Differently-abled children of Adarsh Charitable Trust with their mothers and staff

Blood donation camp on 7 December at KR premises

Cardiac clinic in progress at Occupational Health Centre

Inauguration of new premises of BPCL KRECCS in Akshay Bharat

Discover Refinery Team who visited KR on 12 December

Kochi Refinery has achieved 42 million accident free manhours on 28 November 2015. Congratulations to all employees.

Safety Mock Drills conducted

On-site mock drill along cross country pipeline near Chitrapuzha in progress

Administration building evacuation mock drill in progress

An emergency on-site mock drill was conducted on the cross country pipeline at Chitrapuzha river crossing near Irumpanam as part of ERDMP on 24 November. The scenario revolves round a crude oil leak from 30" crude line. Crude oil transferring to the Refinery from STF was in progress. A leak noticed by the contract security and following speedy communication; the fire crew reaches the spot and starts the operation in coordination with other departments. The team as per the organogram for cross country pipelines starts functioning. The team effort finally brings the leak under control and the 'emergency' is called off.

Yet another safety exercise was the Administration building evacuation which started off with finding an unidentified object in the library. Speedy action was taken and occupants were evacuated from the building. While the

occupants assembled in front of the Administration building, the bomb squad took custody of the baggage. Finally, ruling out the presence of any explosive items inside the building, the exercise was called off.

Employees line up in front of the administration building

Mission Suraksha at KR

KR in association with Dräger presented a Road Show on Safety at KR premises on 2 December. Mr Thampi PK, General Manager (Technical) inaugurated the Road show in the presence of Mr CK Soman, General Manager (Operations). Senior executives and employees visited the exhibits.

Mission Suraksha, the road show was aimed at creating awareness on safety. Dräger has designed a roadshow truck which will travel across India, presenting safety solutions at different sites.

OTS (Operator Training Simulator) Training

Simulator training on CDU / VDU operations was conducted for the first time in KR from 30 November to 4 December. Simulator training on Hydrocracking operations were also conducted during 14-18 December. The Simulator Training provides hands-on training to Operators prior to take charge in DCS (Distributed Control System) of Process Units. Topics covered included Sessions on Normal plant operations, Emergency conditions, Start up, Shutdown, Interlocks, Field operations, Control systems

etc in Crude and Vacuum Unit operations etc and they were equipped to handle real scenarios in running plants including the communication aspects. Mr

V Cijy/IREP Training and Mr M Venkata Sudhakar/Manufacturing were the faculties to eighteen Management Trainees from

Manufacturing department. Mr S Anujan, DGM (IREP Training) was instrumental in conducting this training program.

Finance for Non-Finance Executives

Understanding financial documents like Balance sheet and Profit & loss accounts are important for executives of the Corporation, even if their basic qualification and work domain are not Finance. Keeping this in mind, a two day workshop on Finance for Non-Finance Executives was organized during 14 – 15 December for officers from non-finance streams. The content of the workshop included - Role of Finance function in Corporate Undertaking, Financial Accounting and the importance of financial

reporting, understanding and using financial statements, working capital management, internal audit, turning costs into profits, zero-base budgeting, capex planning and capital project evaluation and

DCF analysis. Around 30 officers attended the workshop. Mr George Korah FCA of M/s. Korah & Korah, Chartered Accountants, Ernakulam facilitated the workshop.

Training on Refractory-Basics, Application, QC & Curing

Refractory is being used extensively in Refinery inside heater, FCCU reactor, regenerator, reduction furnace, incinerator, combustion chamber, stacks, etc. Any damage in refractory may sometimes lead to shutdown which will affect the productivity of refinery. API-936

“Refractory Installation Quality Control- Inspection and Testing Monolithic Refractory Linings and Materials” is the document that explains the refractory application and quality control. To make our officers fully conversant with this document and also to understand

the intricacies in refinery application and quality control, a three day training was organized in two batches from 14 – 19 December. Mr RP Shah from M/s.Asian Academy of Professional Training, facilitated the workshop. 42 officers attended the workshop.

Major R Murugaiyan becomes Lieutenant Colonel in Oil Territorial Army

Major R Murugaiyan, has been granted the Substantive Rank of the Lieutenant Colonel of Army in a ceremony held on 2 December. Commanding Officer Col Hemant Bhardwaj and Lt Col SK Singhal granted him the rank at a colourful ceremony held at Red Fort, Agra. The Rank takes effect pre-dated from 14 November 2015.

He was initially appointed as Commissioned Officer in 2000 and was posted at 801 Engineers Regiment Refineries & Pipelines (Territorial Army), Agra. He was actively involved in the rescue operations during the

Gujarat Earthquake in February 2001. He was awarded Certificate of Honour for being part of the team which protected the vital Oil Installations in Vadodara. Later, he was granted the substantive rank of Captain on 16 December 2004 and subsequently was honoured with Substantive Rank of Major on 16 December 2008.

He was adjudged as Best Officer during March 2002 and was Awarded Overall Best Officer during the Annual Training Camp in February-March 2007.

Major R Murugaiyan being granted the Lieutenant Colonel Rank by Commanding Officer Col Hemant Bhardwaj and Lt Col SK Singhal

30 years						25 years		
Soman N L <i>Projects-C&S</i>	Shajikumar M R <i>Mfg</i>	Benny M T <i>Mfg</i>	Baby V P <i>Mfg</i>	Ajit Kumar N <i>Mfg</i>	Paulose K T <i>Mfg</i>	Kunjumon C I <i>Mfg</i>	Varghese P G <i>Projects</i>	Salim Kumar <i>P&CS</i>
20 years								
Dharmalingam M <i>Projects-C&S</i>	Nandakumar K G <i>AS</i>	Parameswer S <i>HR</i>	Joji J Melel <i>Mfg</i>	Sainath C <i>Project Technical</i>	Sasi I <i>Tech - Process Engg</i>	Sridhar K <i>Tech - Production Planning</i>	Madhu K M <i>Tech - Energy & Environment</i>	Udayakumar T <i>Mfg</i>
Usha Rani K <i>Finance</i>	Robert Jeejo <i>Finance</i>	Rajeswari K S <i>HR</i>	Rajeev K N <i>Legal - Kochi Ref</i>	Sobha Prabhu R <i>Projects - Contracts & Services</i>	Vinod T Mathew <i>HR</i>	Pushpakaran H T <i>F&S</i>	Joseph Bosco Dyal Daruja <i>P&U</i>	Joy Joseph <i>F&S</i>
Jayakumar A K <i>F&S</i>	Abdul Salam P M <i>F&S</i>	Sanjaikumar V B <i>OM&S</i>	Anilkumar V <i>QC</i>	Nidhishkumar V <i>QC</i>	George Sebastian <i>QC</i>	Prabhakaran K <i>QC</i>	Chinnagopanaik K <i>Mfg</i>	
15 years								

Superannuation this month

Mr Venu CV who had joined KR in P&A Department in August 1981 is retiring from Maintenance Department.

Transfers

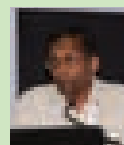
- Manager (IREP Commissioning)**
Sabin Davis
- Deputy Manager (Projects)**
Joseph P S
- Assistant Manager (IREP Commissioning)**
Shivam Kumar Kaushik
- Sunil B
- Engineer (IREP Commissioning)**
Venkataramana M
- Operator-A (IREP Commissioning)**
Jayakumar P V
Biju P N
Gokuldas V K
Jayakumar B
Prasannakumar A S
Biju Poullose
Abhilash S
Gopan Thampi D S
Sajeev T
Viswanathan S
Suresh K A

Congratulations

Mr Rajeev PS/ Manufacturing has successfully completed B Tech course in Chemical Engineering with first class from University of Calicut.

- Operator-B (IREP Commissioning)**
Rajesh R
- Operator-C (IREP Commissioning)**
Joshy Joseph
Abhilash S
Parthasarathi C
Binumon B
- Operator-C (OM&S)**
Sajeev EP
- Operator Trainee (IREP Commissioning)**
Anas V A
Deepak V Nair
- General Workman-A (IREP Commissioning)**
Vaishak K Vinod
- General Workman-B (IREP Commissioning)**
Diptiranjana Sahoo
- Typist Clerk (L&D)**
Sreekumar S

Mr VM Ramesh, Manager (F&S) presented a session on Current trends in process safety management and business strategy at the Occupational Safety & Health Conference held on 27 November at Mumbai.

Felicitation

Mr Robert Joseph/P&U and Reeja on the birth of a daughter.

Condolence

- Mr Varghese ED/Mfg** on the sad demise of his mother.
- Mr Vijayakumar D/OM&S** on the sad demise of his father.
- Mr Binu R/IS** on the sad demise of his father
- Mr Biju MN/Maint** on the sad demise of his mother
- Ms Lilly KV/P&CS** on the sad demise of her mother
- Mr Suresh Babu/Maint** on the sad demise of his father

KVL retires

Ms Lilly KV, fondly known as KVL, bids adieu to the Corporation after 33 years of services. Her association with the Refinery starts way back in 1966, when her father, Late Mr KA Varkey joined erstwhile CRL. Like her father she was also happy to join KR, a company near her home. KVL joined KR in 1982 in Materials Department. She has worked in almost all the sections in the Department. She hails from Piravom.

KVL opines that the Company has grown remarkably and is soaring ahead with the accurate and joint efforts of the team. Lilly expresses her gratitude to all in the company, besides her colleagues, the staff and teachers of CR School, Canteen and Society.

She is obliged to the company as she has grown with the company. She

lauds the company for all the benefits provided. “Work hard and be sincere to company”, she says.

“Lilly is caring and self dependent. Hard working and ready to go any extent to achieve her goals”, says her colleague, Ms Lalithambika TN.

“Lilly is a perfectionist and stick to her stand”, says Ms Lovely Mathew.

Lilly’s husband, Mr Bose is a businessman. They are blessed with two children. Both are engineers. Their son, Mr Nithin is working in Askme.com at Delhi and their daughter Ms Navya is working in Infosys, Mysore.

JwalaDhwani wishes her a healthy and happy retired life.

Her address:

5-D, Merdian Homes
North Fort Gate
Tripunithura – 682301
Ernakulam.
Tel: 0484-2974116

- Inputs: **Thulasidas N/P&CS**

Fond memories

Mr MK Suresan retires from the Corporation after 20 years of service. He joined KR in 1995 in the Security department after serving the Indian Army for a span of twenty one years.

Hailing from a village near Taliparamba, Kannur, Mr Suresan got the opportunity to visit various part of India as part of his service and enjoyed working shoulder to shoulder with people from different culture and language. He was able to employ his knowledge and skills in the Security department and also imbibe knowledge.

Mr Suresan moved on to the P&CS department in 2012 where he worked in services and stores and inventory sections. “Working in Kochi Refinery is a life time achievement and gained a lot of knowledge,friendship and satisfaction”, he says.

He recollects the happy days in *Jwalagiri* quarters and is indebted

to the Company for all the benefits obtained. He remains grateful to his colleagues and friends in KR. His colleagues shares that Suresan is a simple and sincere person.

Mr Suresan is married to Ms Sathi, a homemaker. They are blessed with two children. Their daughter, Ms.Sajitha is married to Mr Unnikrishnan and they are in US with their two kids, Uday Krishna and Devika. Their son, Mr Hariprasad is pursuing his studies.

After retirement Mr Suresan is planning to settle down in Mayyil near Kannur and spend more time in agriculture, academics and social work.

His address:

Mavilakandy House
Iruvapuzha nambram,
Pavannur Motta PO,
Kannur(Dist)
Pin- 670602
Tel: 9995032172
E-mail: mksuresh61@gmail.com

- Inputs: **Thulasidas N/P&CS**

New Leaf

Turn a new leaf in your life for Mother Nature. Make a change in your lifestyle. Think how you could contribute to the sustainability of nature by transforming your work place, home and beyond. And Act Now.

This column is set to showcase the green initiatives of Kochirefiners

A green beginning

“Retirement may be an ending, a closing, but it is also a new beginning.” So goes the saying which holds true for many a person who has retired from our Refinery. Most of our seniors are involved in farming, social work, academics, etc. It is no wonder that they turned up fresh and energetic at the recent Retired Employees Meet.

Let us take a look at Mr CM David who retired from our services in 2009. He had his lively ‘Old Santa Claus Club’ welcoming him for full time participation. The Club included Mr David and three others who were his classmates who had retired from various organizations. The four got together and decided to bring their passion on farming into action. They set out an action plan to work on the one acre land owned by one of the members. With the support and guidance from Krishi Bhavan, the team moved ahead. Using drip irrigation, plastic mulching, etc the team went about keenly, taking turns at the farm.

The results were overwhelming and green! The team gets a good harvest of vegetables at the end of the season. Mr David also continues the organic farming in his home where his wife also helps him.

A true bonding of friendship continues, just like the goodness of the green movement. “We do not have to buy vegetables from the shop. We get them fresh from our farm. Our team interaction is also evergreen just like this green movement. And have no time to spare”, he says, with a contented smile.

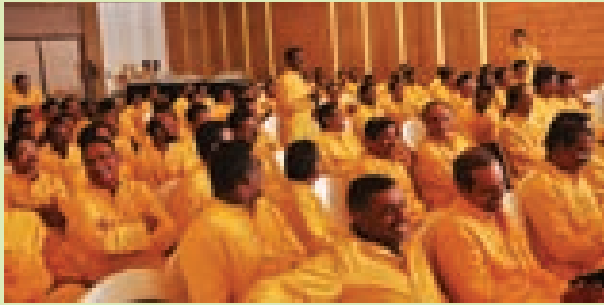
IREP Conclave: Celebrating togetherness

All the IREP members from both BPCL and EIL came together for the IREP conclave held at the Ramada Resorts on 13 December. The event was an opportunity for the team to celebrate the achievements and to introspect upon the challenges ahead. The entire panel of refinery council members led by Mr Prasad K Panniker, ED (KR) I/C graced the occasion. The deliberations held as a part of the formal meeting and presentation were very insightful. Later, the refinery council had an interactive session with the IREP team where various issues and concerns related to the project execution and commissioning activities

were addressed. A cultural program was arranged as a part of the meet and the same was an opportunity for the

team to rejoice the good times and energize themselves for the challenges ahead.

Petchem project : Site grading job in progress

We have acquired about 130 acres of land for Propylene Derivative Petrochemical Project (PDPP) behind BPCL retail outlet. About 40 acres of the above have been identified as green belt area and about 80 Acres of land has been identified for setting up the plants to manufacture OXO Alcohol, Acrylic Acid & Acrylates. The units will be integral part of refinery and will be connected to refinery through an Underpass which will be constructed across PWD road near the BPCL retail outlet. Site grading jobs of PDPP have been awarded

to M/s Madhucon Projects Ltd and the jobs are in continuous progress.

Available earth within the area will be used to fill 60 acres of unit areas. Compound wall of length 4.5 Km will be constructed along the periphery. Non-Plant building works-I has been awarded to M/s ABM Civil ventures Pvt Ltd Jobs include construction of Site Office, labour amenity buildings, labour canteen, labour entry gate etc. for PDPP. Site jobs have commenced. Tender for construction of Subway and warehouse has also been floated".

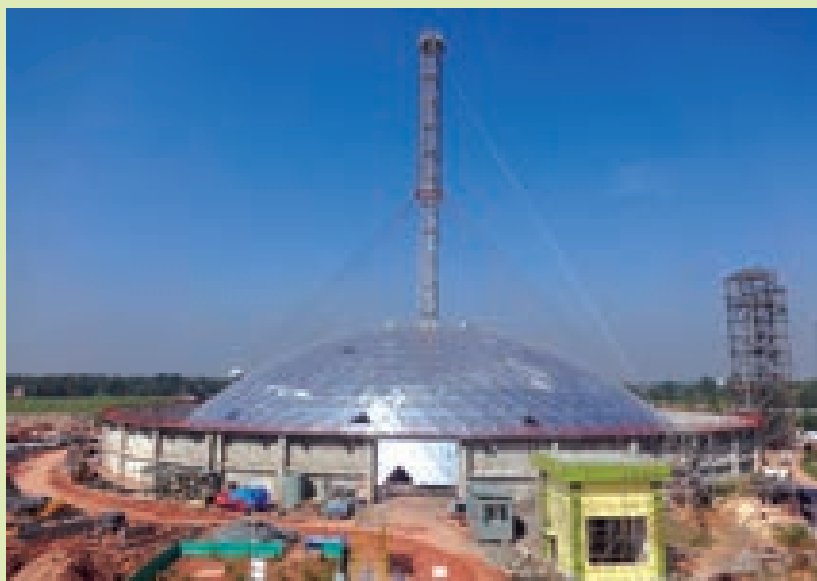

Heavy equipment erection in RR package

All the major super lifts pertaining to the reactor-regenerator package in FCCU have been completed and with reference to the three pending cyclone lifts, Tertiary Separator System would be over by 31 December. Further, with the dispatch of the fresh catalyst hopper, orifice chamber and the FGC stack, all the procurement and delivery related activities are over for the package. Other major erection activities currently taking place in the unit are with reference to the C 3 stripper and rectifier vessels. The erection of these mammoth vessels is taking place section wise and the third section of the stripper has been successfully erected on foundation.

Coke Storage Area gains a new shape

As the dome erection in Coke Storage area is picking up, it offers quite a sight to the people who are travelling through the Chitrapuzha Bridge. This green initiative by BPCL towards environmental protection is one of the

biggest among such initiatives in Coke Handling System Package, executed by M/s Thyssenkrupp Industries India Pvt. Ltd. The covered shed for coke storage area provides protection as well as cleaner environment to the

surroundings. The dome erection is carried out under the direct supervision of M/s Temcor, USA, sub-vendor of M/s Thyssenkrupp. The erection activities were started in the month of September and is expected to be completed by mid-January 2016.

Tankage I: Hydro-test of tanks completed

The tankage I activities provided a massive boost to the project with the completion of hydro test of all the eight new tanks under the package 'Tankage I'. The eight tanks include four DCU feed tanks and four coker naphtha/diesel tanks. As of date, the aluminum thermal spray painting activities have commenced in the DCU feed tanks.

IREP Highlights

- Out of a total of 2062 equipment, 1980 received at site and 1453 erected on foundations
- Erection of 3rd module of derrick structure completed at the CDSP package, DCU.
- Laying of UG piping work commenced in NHT ISOM by M/s K B Tech.
- Stack module erection completed for Heater A in DCU.
- Third section of C 3 stripper erected at FCCU.
- Instrument cable laying activities commenced at CPP by M/s OIL.
- Tankage I: Hydro-test of all the 8 new tanks completed.
- Tankage IV: All activities pertaining to Tank YT 383 completed and handed over.
- YT-26 New crude tank hydro test in progress.

Road Safety

In India almost over one lakh persons lose their lives every year in road accidents, causing loss of human lives and property and trauma to the family of the deceased. As a part of the advocacy campaign for road safety, 'Road Safety Week' is observed throughout the country every year in the month of January in order to highlight and emphasize the need for safe roads. The theme for this year's Road Safety Week is **"Safety is not just a slogan; It's a way of life"**.

Do's and Don'ts: Safe Driving

THE DO'S

- DO always wear your seat belt.
- DO review the official rules of the road for your jurisdiction periodically, and follow them always.
- DO follow the speed limits.
- DO pay attention when you are driving, even if you are familiar with the area. A surprising number of accidents happen only blocks from home!
- DO be courteous toward other drivers.
- DO give pedestrians the right-of-way in crosswalks.

- DO make room for bicycles.
- DO make sure that your spare tire is in your car and that you have a working jack.
- DO make time for routine preventative maintenance on your car. Breakdowns can be dangerous and costly.
- DO plan your route out in advance for long car trips and keep a map or atlas in the car in case you get lost.

THE DON'Ts

- DON'T drink and drive, and don't get in a car with a driver who has been drinking or using drugs.
- DON'T make assumptions about what other drivers are going to do. Just because someone has their turn signal on does not mean they are actually going to turn. They may be like the rest of us, and have forgotten that it is on!
- DON'T assume that other cars know what you are doing, either. Make sure that you use your turn signals and give yourself, and the cars around you, plenty of room to maneuver.

Road Safety Week

- DON'T talk on your cell phone and drive at the same time. If you need to make or answer a telephone call while you are driving, pull over at a safe place, use the phone, and then resume your journey.
- DON'T engage in other activities, while driving, that distract your attention or reduce your reaction time. Eating, changing clothes, or putting on makeup while driving is dangerous.
- DON'T let your emotions and frustrations get the best of you. Don't engage in road rage, no matter how irritating another driver might be to you.
- DON'T leave valuables in your car, especially in places where they can be seen, no matter where you are parked.

1. When stuck in a traffic jam, can a driver stop the car over a zebra crossing?
 - a. Must avoid stopping over a zebra crossing to allow safe access to pedestrians
 - b. Must not leave gaps between the cars to avoid increasing the traffic jam. So, cars can stop over zebra crossing
 - c. Any of the above
2. What is the ideal distance required between vehicles at a parking place?
3. At a signal, what does a flashing orange light mean?
4. You, as the driver of a car, and are waiting at signal since five minutes. When it turns green, a pedestrian suddenly jumps in your way and tries to cross the road. What would be the most appropriate response?
 - A. Drive very close to him so as to scare him
 - B. Wait for him to pass but honk if necessary
 - C. Catch hold of him and beat him up
 - D. Catch hold of him and call the police
5. In case of an accident, where should one apply for compensation claim?
6. PUC is valid for how many days?

What does the following sign indicate:

10. You are feeling very sick at the end of a long day and a very close friend, who has had a drink of alcohol, offers you a lift back home. What would be the most appropriate response?
 - A. You agree to join him to ensure that he reaches safely
 - B. You offer to drive
 - C. You insist on taking a cab for the two of you
 - D. You decide to go separately

Answers to FSQ 27

1. A 2. B 3. C 4. C 5. D 6. A 7. B 8. D 9. D 10. A

Family Safety Quiz - 28

Winner of FSQ 27

Unnikrishnan

S/o Suresh Babu/OM&S

The competition is open only for family members (spouse and children) of employees of BPCL KR/BPCLECS/KRECCS and CR School.

Send your entries to **Safety Quiz, JwalaDhwani Desk, BPCL KR** before **20 January**.

Gift coupon worth ₹1000 await you.

Constitution Day Celebrations at CRS

CRS celebrated Constitution Day on the occasion of the 125th Birth anniversary of Dr B R Ambedkar, the chief architect of our Constitution. Students and teachers paid their respects to the great leader by offering floral tributes. Mr S Devidayal, Vice Principal enlightened the gathering on the significance of the constitution, followed by a pledge. Ms Mala B

Menon, Principal and Lloyd Olivero/Std XI also spoke. A presentation by class IX on Indian Constitution highlighted the proud moments in history in drafting the constitution.

CRISTABELL 2015- Chimes of Care and Concern

CRS resonated with the joy and cheer of Christmas on 23 December when Cristabell - Chimes of Care and Concern, the theme of the Golden Jubilee year was unveiled. The school quadrangle was decked with a canopy of red and white stars. Ms Mala B Menon delivered the Christmas message. Neenu Anil/Std X was awarded a prize for suggesting the best name for the celebrations. Christmas Carol competitions were held. Fifty kid santas made celebrations more merry with their impressive entrance and dance.

The celebrations continued in the afternoon with the presence of special invitees. CRS played hosts to the inmates of *Poornathrayeesa Vridha Sadhan*. Ms Bridget M, Hindi Teacher

was the chief guest. Entertainment programmes included Nativity dance, carols, dances by the students and a classical song by Ratnam amma, one of the elderly guests.

CRS took on a golden ambience in

the golden Jubilee year with the starry Quadrangle, the decorated Christmas tree, the decked crib, sparkling lights, colourful balloons, Cake distribution, young beaming happy faces and gifting presents to the elderly guests by Santa Claus.

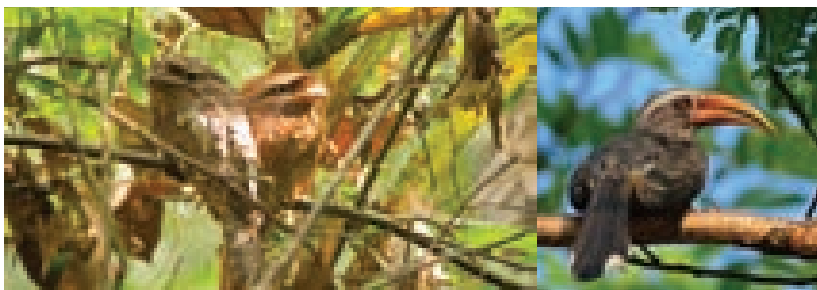
Visit to Thattekad

On 14 November, a group of 18 nature enthusiasts from Love Green Club accompanied by teachers Ms Daisy Santhosh, Ms Rachel Thomas and Ms Anju B spent a day at the most favourite destination for Bird Watchers- Dr Salim Ali Bird Sanctuary, Thattekad. Four experts from BPCL, Mr Bijoy KI, Kripesh CK, Shiju PK and Bijoosh CB also accompanied them.

Some of the birds spotted were the Malabar Trogon, Srilanka frogmouth, Oriental Dollar bird, Malabar Grey Hornbill, Enratan golden Oriole,

White bellied Tree pie, Ruby throated Bulbul, golden fronted leaf bird and many more. Other sights that captivated everyone's attention were the Malabar Giant squirrel, Giant wood spider, medicinal plants and a beautiful butterfly Garden resplendent with different species of multihued butterflies.

Congrats

Abhinav AR/Std VIII represented Idukki District in the Sub Junior State Inter District Football Championship held at

Trissur in December.

World Aids Day 2015

Lt Col Raj Narayanan of 22(k) NCC inaugurating the World Aids Day 2015 Rally at Cochin Refineries School, Ambalamukal on 1 December

ARIES
(21 Mar 20 April)

Your finances should be in good enough order to allow for some pampering or post-Christmas bargain hunting. A great time for proposing or tightening the bonds in an existing relationships. Investing in real estate or blue chip stocks is favored. Avoid stirring up trouble or trying to humor people as you may offend.

TAURUS
(21 April 20 May)

You have the ability to bring people together, so may find that groups of people evolve around you, or you may simply be drawn to groups or societies. Opportunities should become available for wealth creation, long distance travel and further education. Relationships with superiors should be especially fruitful.

GEMINI
(21 May 20 June)

Disappointments or setbacks now are more likely to extend or deepen periods of grief or depression that we all experience from hardships. Even without hardship being placed upon you, it is likely that psychological fears or paranoia may overwhelm you leading to increased uncertainty.

CANCER
(21 June 20 July)

You will feel the urge to expand your horizons, try new things, bigger and better things, to have more fun and make more money. The trick here is not to spread yourself too thin, thereby wasting your energy and talents. The positive eclipse phase will reduce the odds of excess and waste, making success easier to come by.

LEO
(21 July 21 Aug)

Your loving attitude means that people respond with kindness and affection, all social activities are favored and even interactions with bosses and others at work go well. You have a calming influence on the people around you which wins you admiration and popularity.

VRIGO
(22 Aug 23 Sept)

This is an ideal time to enjoy life and relax, a holiday should work out real well, but this good energy should be put to furthering personal goals. You could also play an important role as a mediator if there has been any difficulties between friends or family lately.

LIBRA
(24 Sept 23 Oct)

You may receive shocking news or experience something unexpected that forces you to change plans. The normal tempo of life increases and you may have an unsettling feeling of always having to catch up. Making friends comes easy and mutually beneficial friendships can prove profitable into the future.

SCORPIO
(24 Oct 22 Nov)

Self confidence should be very high during this time, you should feel the heightened power and authority. A great time to transform your life, get ahead, and promote yourself. This is an excellent time to make real progress with the things in life that mean a lot to you, work, relationships and longer term goals.

SAGITTARIUS
(23 Nov 20 Dec)

This is very easy to deal with if you are in a healthy relationship due to mutual understanding and trust. A relationships on rocky grounds would be more problematic, and matters of trust may become an issue. Hard work means you can make your own luck now.

CAPRICORN
(21 Dec 19 Jan)

An ideal time to push ahead in business or at work to climb the ladder. If you have a pet project or cause you feel strongly about, this is the ideal time to promote it. Making friends comes easy and mutually beneficial friendships can prove profitable into the future. The normal tempo of life increases and you may have an unsettling feeling of always having to catch up.

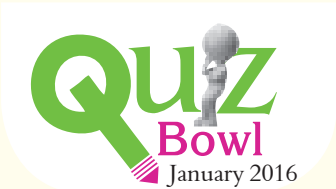
AQUARIUS
(20 Jan 18 Feb)

Difficulties in all relationships and especially in love relationships can occur at this time if you force your desires onto other people. This is generally a good time for socializing and making new friends. You could receive gifts, compliments and favors. Even asking for some help with money would not be out of order.

PISCES
(19 Feb 20 Mar)

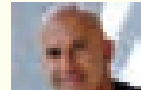
This is a good time to get to the bottom of troubling issues. You can uncover secrets through study and research, or through probing and questioning others. This would be an excellent time to visit a counselor or gain greater understanding of the relationships dynamics of a partnership you are involved in.

Compiled by **S Parameswer/HR**

Readers, here is a new version of our Quiz Time by the same quiz master. Charge your grey cells and answer these 12 questions. Attractive prizes await you!

- 1 Guess this airlines logo
- 2 What is Market Capitalisation ? How is it calculated ?
- 3 His principal duty is to inquire by an inquest into the cause of any death which there is reason to suppose is not due to natural causes
- 4 Why small intestine is called small when actually it is longer than the large intestine?
- 5 Who are jointly hosting the 12th South Asian Games 2016 and what is the mascot of the 2016 South Asian Games ?
- 6 Elizabeth Susan Koshy is related to which sport ?
- 7 Whose autobiography is 'On My Terms: From the Grassroots to the Corridors of Power, ?
- 8 Which ecommerce site has got adversely hit due to Aamir Khan's comments on intolerance?

9. What does this traffic signal mean?
- 10 What is the full form of B M W ?
- 11 What is the term in English (of a child) for having developed certain abilities or inclinations at an early age than is usual or expected
12. Identify this famous Canadian Writer and leadership expert

Answers to QB-December 2015

1. Sri Lankan Airlines 2. Karnataka and Kerala 3. Atlanta, USA
4. Snapdeal 5. A K Mathur - ₹18,000 & ₹2.25 lakh 6. Kohvar on marriage occasion and sohrai on harvest occasion 7. Adi Shankaracharya. Hinduism asserts atman (soul, self) exists, while Buddhism asserts that there is no soul, no self 8. Golaghat and Nagaon districts of Assam and is circumscribed by Brahmaputra river 9. Basel, Switzerland. BIS acts as a co-ordinating body among central banks of various nations to ensure global monetary and financial stability 10. ACTUARIAL VALUATION 11. CASH AND CARRY 12. MARICO

Winner of QB-December 2015 - **A N Vijayan/Finance**

Name :

Staff No. Dept.

Send your entries to Mr SP Quiz Bowl, *JwalaDhwani* desk, BPCL Kochi Refinery, before **20 January**.

राधा की कहानी

■ गिरिजा शिवकुमार, W/o एन शिवकुमार/एच आर

अंधेरा छा गया था। रात बहुत हो गयी थी। राधा बहुत डरी हुई लग रही थी। वह डरकर भागकर अपने घर की तरफ आ रही थी। राधा की माँ बाबुजी भी अपनी बेटी की इन्तज़ार में घर से बाहर निकलकर सड़क के कोने में खडी हुई थी। उन्होंने देखा कि अपनी बच्ची भागी हुई आ रही थी। उसके पास स्कूल बैग भी नहीं था। उसकी यूनिफॉर्म गन्दी हुई लग रही थी। सफ़ेद सलवार कमीज़ था। माँ बाबुजी ने सोचा कि राधा कहीं गिर गई होगी। अचानक राधा माँ के गले लगकर छाती पर गिरकर गिडगिडाके रो पडी। माँ ने उसे दिलासा दिया। उसे प्यार से पकडकर आगे चलने लगी।

वे राधा को अपने घर ले गयी। उसे पानी पिलाया। राधा बहुत थकी हुई लग रही थी। रोज़ वह स्कूल से सीधे ट्यूशन क्लास जाया करती थी। उसके बाद सॉझ ढलने पर ही वह घर वापस पहुँचती थी। उसकी सहेलियाँ कुछ दूरी तक ही उसके साथ हुआ करती थीं। माँ ये सब जानती थी। एक पुल पार करके ही उसे घर आना पडता था। उस इलाके में ज़्यादा लोग नज़र नहीं आया करते थे।

माँ ने राधा को जल्दी जल्दी खाना खिलाया। उसके बाद प्यार से बैग के बारे में पूछा। राधा फिर से गिडगिडाके रो पडी। रोती रोती वह बहुत थक गई थी। फिर माँ ने उसे थोडी देर अपनी गोदी में प्यार से सुलाया। अपनी बच्ची की माथे पर हाथों को हल्के से दौडाकर लोरी सुनाई।

सुन सुन नन्हे लोरी के गुण हो जा मीठे सपनों के गुण
तू मेरी रानी है, तू मेरी प्यारी है
तू मेरी अँखों का तारा है ।

n.s. baiju

राधा को बहुत चैन मिला और वह थोडी बहुत देर तक अपनी मम्मा की गोदी में सो गई।

जब वह उठी तो राधा अपने आप अपनी माँ से बोली। “मम्मा मैं कभी भी उस ट्यूशन मास्टर के पास नहीं जाऊँगी, वह बहुत गन्दे है । मुझे उससे बहुत डर लगता है।”

राधा नर्वी कक्षा में पढती हुई बच्ची है। वह गणित और भौतिकी में थोडा सा कमज़ोर है। राधा की माँ बाबुजी के पास बहुत ज़्यादा पैसे नहीं थे। राधा उनकी इकलौती बच्ची थी। शादी के 15 साल बाद उन लोगों को राधा पैदा हुई थी। राधा तो अपनी मम्मा की बहुत लाडली थी। राधा फिर बोलने लगी कि उसकी सहेलियाँ जो उस के साथ उस ट्यूशन क्लास में पढती थीं वे सब बीमार थीं। उन सब को डेंकू

बुखार हुआ है। स्कूल में भी वे लोग आज नहीं आई थीं। राधा अकेली ट्यूशन क्लास में गयी थी। पहले ट्यूशन मास्टर रोज़ की तरह ही पढाने लगे थे।

उसके ट्यूशन मास्टर पचास साल के एक आदमी थे। उसके घर के बाहर की एक शेड में ट्यूशन चलाया करता था। उसके दो बडे बेटे भी थे। लगभग बीस और सोलह साल के बेटे होंगे। उस दिन मास्टर के घर में उनकी पत्नी और बेटे नहीं थे। वे लोग एक शादी पर गए हुए थे। अचानक वह

मास्टर राधा के पास आकर बैठ गये। राधा बहुत डर गई। वह डर के मारे खडी हो गई, उसने मास्टर का ऐसा एक रूप उस दिन तक नहीं देखा था। मास्टर ने राधा के गाल पर हल्के से दबाया। उसके बाद उस मास्टर ने उसको पकडा और ज़बरदस्ती गले लगाया।

राधा रो रोकर चिल्लाने लगी तो मास्टर ने अपने हाथों से उसका मुँह बन्द किया और उसके साथ बद्तमीज़ी करने लगा। राधा अपनी बैग, टिफिन बक्स, किताबें सब कुछ छोडके वहाँ से बचकर भागने लगी। वह भागने के बीच एक-दो बार गंदे पानी में गिर गई। फिर भी वह खडी होकर इतना भागी, इतना भागी कि पूछना मत, अपनी माँ के गले में आकर उसका दौडना बन्द हुआ।

राधा पर बीती सुनकर माँ पहले दंग रह गई। फिर उसने राधा के पिताजी को सब कुछ बता दिया। भगवान को प्रणाम किया अपनी एकलौती लाडली को सही सलामत घर पहुँचाने के लिए। राधा के शरीर पर इधर उधर गिरने की वजह से थोडी सी चोट थी। बस माँ ने राधा को गले लगाया और माथे पर चूम लिया ।

विश्वास

■ राजन सी के/ए ई

विश्वास रखो अपने आप पर
विश्वास रखो भगवान पर,
विश्वास न करो किसी इन्सान को
टूट सकता है वह कभी भी।

इन्सानियत गायब है आजकल
गायब है वह इन्सान से,
विश्वास रखो भगवान पर
होगा वह हमारे साथ हमेशा।

हाथ न बढ़ाओ किसी इन्सान के आगे
छोड़ सकता है वह कभी भी,
आजकल इन्सान बन गया शैतान
उड़ गया है इन्सानियत इन्सान से।

लेकिन होगा कुछ इन्सान कहीं
जो पकड़ सकता है आपका हाथ,
और चलेगा आप के साथ
विश्वास रखो उस इन्सान पर।

विश्वास रखो अपने आप पर
और विश्वास रखो भगवान पर !

उसके पिताजी ने पुलिस स्टेशन में
ट्यूशन मास्टर के खिलाफ़ शिकायत
दर्ज की। न्यायालय में मामला भी
चलाया। राधा को न्यायालय में
ट्यूशन मास्टर के खिलाफ़ बयान देना
पड़ा, जिसे उसने साहस खोए बिना
किया। राधा की बैग, किताब आदि
ट्यूशन मास्टर के यहाँ से वापस
मिला। नाबालिग लड़की के साथ
बदतमीज़ व्यवहार के लिए ट्यूशन
मास्टर को न्यायालय से सज़ा भी
मिली।

न्यायालय आना-जाना, वहाँ ट्यूशन
मास्टर से मिलना आदि ने राधा पर
थोड़ा तनाव तो डाला। लेकिन उसके
बाद राधा ने खुशी खुशी स्कूल जाने
लगी। बिना ट्यूशन के ही वह अच्छे
नंबर में पास हो गई। समय बीतता
गया। राधा बारही कक्षा अच्छे नंबर से

पास हो गई। उसके बाद वह छात्रवृत्ति
के साथ कंप्यूटर इंजीनियरिंग पढ़ने के
लिए कॉलज गई। राधा ने साहस छोड़े
बिना हर मुश्किलों का सामना किया।
चार साल बीत गए। राधा इंजीनियरिंग
अच्छे अंक में पास हो गई। उसे कैम्पस
चयन में ही नौकरी मिल गई।

राधा आज एक मशहूर कंपनी में
कंप्यूटर इंजिनियर है। राधा की माँ
बाबुजी बूढ़ी हो गयी थी। पिता की
सेवानिवृत्ति हो चुकी थी। माँ बाबुजी को
अपनी बेटी पर बहुत नाज़ था। राधा
की शादी भी उसी शहर में हो गई थी।
राधा के पति डॉक्टर है। दो साल बीत
गए। राधा को दो छोटी छोटी बच्चियाँ
हैं आज। उनके नाम हैं रश्मी और
स्वीटी।

आज खुशी और चैन की ज़िन्दगी

बिताते समय राधा ने अपने बीत कल
के बारे में सोचा। उसने अपने बचपन
की मुसीबत की घड़ी को और उसके
बाद की सारी कठिनाइयों को सही
वक्त पर आत्मविश्वास के साथ सामना
किया। अगर उसने उन मुश्किलों का
सामना इस तरह हिम्मत से ही किया
होता तो उसका जीवन बचपन में ही
खतम होता। माँ बाबुजी ने हर मुश्किल
में उसका साथ दिया था और हर
मुश्किलों का साहस से सामना करके
उसे पार करकर जीवन में सफल होना
कैसा है, यह भी सिखाया था। उसने
अपने आपसे फिर वादा किया, मुझे
भी मेरे बच्चों को यह सिखाना है कि
सफलता की कुंजी परिश्रम है, मेहनत
और अनुशासन से ही वे इस दुनिया में
कुछ हासिल कर पाएंगे। ■

ശ്രീ

ദ്വ്യശ്യാമനോഹര വനാന്തരത്തിലൂടെ ഒരു യാത്ര...

■ ശ്രീരാജ് കൈ/റേറ്റിംഗ് ആന്റ് എഡിറ്റിംഗ്

യാത്രകളെന്നും നമുക്ക് ഒരുപാട് ഓർമ്മകളും അനുഭവങ്ങളും സമ്മാനിക്കുന്നു. അതിൽ നമ്മൾ ഓർക്കാൻ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നവയും അല്ലാത്തതും ഉണ്ടായിരിക്കും, ഉണ്ടായിരിക്കണം. എങ്കിൽ മാത്രമേ നമ്മെ നാമായ് മാറ്റുന്ന അനുഭവങ്ങളും അറിവുകളും തിരിച്ചറിവുകളും ലഭിക്കുകയുള്ളൂ. വിവിധ ദേശങ്ങളിലൂടെ സഞ്ചരിക്കുമ്പോൾ, വിവിധ സംസ്കാരങ്ങളെ തൊട്ടറിയാൻ, വിവിധ ജനങ്ങളുമായി ഇടപഴകാൻ കഴിയുമ്പോൾ വൈവിധ്യമാർന്ന നാട്ടറിവുകളെ തിരിച്ചറിയാൻ... നമ്മൾ ധരിച്ചുവെച്ചിരിക്കുന്ന പല അറിവുകളെയും തിരുത്താനും അല്ലെങ്കിൽ അവയെ കൂടുതൽ മിനുക്കിയെടുക്കാനും സാധിക്കുന്നു. അങ്ങനെ ജീവിതയാത്രയിൽ നാമറിയാതെ നമ്മൾ ജനിക്കുന്നു!!! കാലാന്തരങ്ങളായി നമ്മൾ പിന്നിട്ട വഴികളിലൂടെ ഒരു തിരിച്ചറിയലോട് സാധ്യമല്ല. പക്ഷേ മനസ്സുകൊണ്ടെങ്കിലും നമ്മൾ ചെയ്യാറുണ്ട്. അത് നമുക്കു നൽകുന്ന ആത്മവിശ്വാസം, ഉൾക്കരുത്ത്. അതാണ് നമ്മെ മുന്നോട്ടു നയിക്കുന്ന ശക്തി. അങ്ങനെയെങ്കിൽ ആ യാത്രയിൽ അൽപം സാഹസികതയും കൂടിച്ചേർന്നാലോ?

31 ഒക്ടോബർ 2015... പ്രഭാതം...

ഞങ്ങൾ കൊച്ചി റിഫൈനറി അഡ്വൈസ് സ്പോർട്ട്സ് ക്ലബ്ബ് അംഗങ്ങളിലെ 24 പേരടങ്ങുന്ന സംഘത്തിന്റെ മനസ്സിൽ ഒരേയൊരു ചിന്ത മാത്രമേയുണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ!! ഗവി എന്ന ദൃശ്യമനോഹര വനാന്തരത്തിലൂടെ ഒരു സാഹസികയാത്ര!

രാവിലെ 6.30ന് ഞങ്ങൾ ഗൾഫ് എയർ ട്രാവൽസിന്റെ സാരഥി ശ്രീ സിബിലി നോടൊപ്പം യാത്രയാരംഭിച്ചു.

ഊർജ്ജസ്വലതയും നേതൃത്വപാടവവും എന്നും കാത്തുസൂക്ഷിക്കുന്ന ശ്രീ വിനു ടി മാത്യു ആയിരുന്നു ഞങ്ങളെ നയിക്കാൻ നിയുക്തപ്പെട്ടിരുന്നത്. ശ്രീ ഡാമിയൻ ഗ്രേഷ്യസ്സും, ശ്രീ രാജ്മോഹനും അവരുടെ അനുഭവസമ്പത്തിന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ യാത്രയിലൂടെ നീളം പാലിക്കേണ്ട മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകാനായ് കൂടെയുണ്ടായിരുന്നു. ഇവരെ എപ്പോഴും സഹായിക്കാൻ തയ്യാറായി ശ്രീ മഹേഷ് വിജയനും ഉണ്ടായിരുന്നു.

ഞങ്ങൾ യാത്ര തുടങ്ങി...

ലക്ഷ്യത്തെക്കുറിച്ചും, യാത്രയിലൂടെ നീളം പാലിക്കേണ്ട മര്യാദകളെയും, അച്ചടക്കങ്ങളെയും കുറിച്ച് ശ്രീ ഡാമിയൻ ഗ്രേഷ്യസ് ഞങ്ങൾക്ക് ഒരു ലഘുവിവരണം നൽകി. അതിനുശേഷം യാത്രയുടെ സമയക്രമത്തെയും രീതികളെയും കുറിച്ച് ശ്രീ വിനു ടി മാത്യുവും ഞങ്ങളോട് വിശദീകരിച്ചു. ഏകദേശം ഒൻപത് മണിക്ക് ഞങ്ങൾ പാലായിലെ ഒരു പ്രമുഖ സസ്യഭോജനശാലയിൽ കയറി പ്രഭാതഭക്ഷണം കഴിച്ചു. തുടർന്നുള്ള യാത്രയിൽ തമാശകൾ പറഞ്ഞും പല ഭാഷകളിലുള്ള പാട്ടുകൾ പാടിയും പ്രായഭേദമന്യേ എല്ലാവരും ആവേശത്തിലിരുന്നായിരുന്നു. വണ്ടിപ്പെരിയാറിൽ നിന്നായിരുന്നു ഉച്ചഭക്ഷണം. അതിനുശേഷം വൈകുന്നേരം മൂന്നുമണിയോടെ ഞങ്ങൾ ഗവിയിലെത്തി. ശ്രീൻ മാൻഷൻ ജംഗിൾ ലോഡ്ജിലും സിസ് കോട്ടേജ് ടെന്റുകളിലും ഞങ്ങൾക്കുവേണ്ട താമസസൗകര്യം ഒരുക്കി കാത്തിരിക്കുകയായിരുന്നു കേരള ഫോറസ്റ്റ് ഡെവലപ്പ്മെന്റ് കോർപ്പറേഷൻ (കെഎഫ്ഡിസി) അധികൃതർ.

പമ്പയാറിന്റെ കരയിൽ നിന്നും അൽപം മുകളിലായി സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന കെഎഫ്ഡിസി ഓഫീസിനു അടുത്താണ് ശ്രീൻ മാൻഷൻ ജംഗിൾ ലോഡ്ജ്. അവിടെ നിന്നും അൽപം മാറി പമ്പയാറിനു കുറച്ചുകൂടി അടുത്തായിരുന്നു മൂന്നുപേർക്ക് കിടക്കാവുന്നതും, വൈദ്യുതീകരിച്ചിട്ടുള്ളതും, ബാത്ത്റൂം സൗകര്യത്തോടുകൂടിയതുമായ മനോഹരമായ സിസ് കോട്ടേജ് ടെന്റുകൾ.

അടുത്ത പ്രോഗ്രാം പമ്പയാറിൽ ചെറുവള്ളത്തിലൂടെയുള്ള യാത്രയായിരുന്നു. ചായകുടി കഴിഞ്ഞ് ആറുപേരടങ്ങുന്ന നാലു ചെറുവള്ളങ്ങളും നാലുതുഴച്ചിലുകാരുമായി ഞങ്ങൾ യാത്ര തിരിച്ചു. വിവിധ മരങ്ങൾ ഇടതൂർന്നുനിൽക്കുന്ന, എങ്ങും പച്ചപ്പിൽ കുളിച്ചുനിൽക്കുന്ന ഗവിയിലെ വനാന്തരത്തിനടിയിലൂടെ ഒഴുകുന്ന പമ്പയാറിന്റെ ചെറു ഓളങ്ങളെ വകഞ്ഞുമാറ്റിക്കൊണ്ട് ഞങ്ങളുടെ ചെറുവള്ളങ്ങൾ ചെന്നെത്തിയത് കണ്ണിനും മനസ്സിനും കുളിർമ്മയേകുന്ന ഒരു ചെറുവെള്ളച്ചാട്ടത്തിനടിയിലാണ്! കുളിക്കുവാനുള്ള മോഹം എല്ലാവരിലും ഉണർന്നു. പായൽ പിടിച്ചു ചെറിയ വഴുക്കലോടു കൂടിയ വലിയ ഉരുളൻ പാറകളിൽ ചവിട്ടി ഞങ്ങളിൽ പലരും കഷ്ടപ്പെട്ട് ഒരു വിധം വെള്ളച്ചാട്ടത്തിനടിയിലെത്തി കുളി തുടങ്ങി. മുകളിൽ നിന്നും ശക്തിയോടെ പതിക്കുന്ന വെള്ളത്തിനടിയിൽ ശിരസ്സ് അല്പം മുന്നോട്ടു താഴ്ത്തി നിന്നപ്പോൾ ചുമലിൽ ഒരു നല്ല ബോഡി മസാജിന്റെ അനുഭവമായിരുന്നു. തിരിച്ച് ആ ചെറുവള്ളത്തിൽ തന്നെ യാത്ര തുടരുമ്പോൾ ഒരു നഗ്നസത്യം മനസ്സിലായി. പലരെയും അട്ടി ആക്രമിച്ചിരുന്നു. പക്ഷേ, വലിയ തോതിൽ ആക്രമിച്ചില്ല. എങ്കിലും പിന്നീടുള്ള യാത്രകളിൽ ഒരു മുൻകരുതൽ എടുക്കാൻ അത് ഞങ്ങളെ സഹായിച്ചു.

തിരിച്ചു റൂമിൽ വന്നു എല്ലാവരും ഫ്രഷ് ആയി രാത്രിഭക്ഷണം കഴിക്കാൻ ഒരുങ്ങി. സന്ധ്യാഹാരവും മാംസാഹാരവും തീൻമേശകളിൽ ഒരുക്കിയിരുന്നു. ഭക്ഷണത്തിനുശേഷം ഞങ്ങൾ ക്യാമ്പ് ഫയർ നടത്താൻ ഒരുക്കിയിരുന്ന കൂടാരത്തിൽ ഒത്തുകൂടി. കുറച്ചു വിറകുകൾ കൂട്ടി തീ കൊടുത്ത് അവർ ഞങ്ങൾക്കതിനുള്ള സൗകര്യം ചെയ്തു തന്നു. നടുക്ക് കത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന വിറകിനുചുറ്റും പാട്ടുപാടിയും നൃത്തം ചവുട്ടിയും ക്യാമ്പ് ഫയർ ഞങ്ങൾ ആഘോഷമാക്കി. അതിനുശേഷം എല്ലാവരും ആ ദിവസത്തിന്റെ ഓർമ്മകളും അയാറിന്റെ അവരവരുടെ റൂമിലേക്ക് മടങ്ങി. പിറ്റേദിവസം രാവിലെ കൂട്ടം 6 മണിക്കൂറതന്നെ അടുത്ത യാത്രയ്ക്ക് തയ്യാറാവണം എന്നെല്ലാവർക്കും അറിയാമായിരുന്നു.

1 നവംബർ 2015... വനാന്തരത്തിലൂടെയുള്ള സവാരി...

നേരം പുലർന്ന് ഏകദേശം ആറുമണിക്ക് തന്നെ എല്ലാവരും അടുത്ത യാത്രയ്ക്ക് തയ്യാറായി. കഴിഞ്ഞ ജനുവരിയിൽ ട്രക്കിങ്ങിനിടയിൽ ദമ്പതികളെ ആന ചവുട്ടിക്കൊന്നതു കാരണം ട്രക്കിങ്ങ് നിർത്തിവെച്ചിരിക്കുകയാണെന്ന വാർത്ത ഞങ്ങളെ വളരെ നിരാശരാക്കി. അതുകൊണ്ടുതന്നെ ആറു പേർക്ക് കയറാവുന്ന ഒരു ഓപ്പൺ ജീപ്പിലും മറ്റുള്ളവർ ഒരു മിനി ബസ്സിലുമായിട്ടായിരുന്നു അന്നത്തെ യാത്ര. ഡ്രൈവറെ കൂടാതെ ഗൈഡും ഇരുവണ്ടികളിലും വിവരിച്ചുതരാൻ ഉണ്ടായിരുന്നു. റോഡിന്റെ ശോചനീയാവസ്ഥ ഞങ്ങളുടെ യാത്രയെ പ്രതികൂലമാക്കിയെങ്കിലും വളരെ വിദഗ്ധമായി വണ്ടികൾ ഓടിച്ചുകൊണ്ട് ഡ്രൈവർമാർ പരമാവധി യാത്ര സുഗമമാക്കാൻ ശ്രമിച്ചിരുന്നു. യാത്രയിലൂടെ നീളം ഞങ്ങളുടെ ഗൈഡ് കാര്യങ്ങൾ വിശദീകരിച്ചുതന്നു.

മനോഹരമായ ദൃശ്യങ്ങൾ പകർത്താൻ ഇടയ്ക്കൊക്കെ വണ്ടി നിർത്തിക്കൊണ്ടായിരുന്നു ഞങ്ങളുടെ

യാത്ര. മൃഗങ്ങളെ കാണുവാൻ സാധ്യതയുള്ള സ്ഥലങ്ങൾ അവർക്ക് കൃത്യമായി അറിയാമായിരുന്നു. അങ്ങനെ ആദ്യം ഞങ്ങളെ അവർ ഒരു മലമുകളിലെത്തിച്ചു. അവിടെ നിന്നു നോക്കിയാൽ അല്പം ദൂരെയായി അടുത്തടുത്ത് രണ്ടു മലകൾ കാണാമായിരുന്നു. അതിൽ ഒരു മലയിൽ ആനക്കൂട്ടം മേഞ്ഞിരുന്നത് അവർ കാണിച്ചു തന്നു. തൊട്ടടുത്ത മലയിൽ കാട്ടുപോത്തുകളും മേഞ്ഞിരുന്നു. വളരെ ദൂരെയായിരുന്നതിനാൽ നഗ്നന്ത്രങ്ങൾ കൊണ്ട് കാണുവാൻ ബുദ്ധിമുട്ടായിരുന്നു. ഞങ്ങളിൽ ചിലർക്കുണ്ടായിരുന്ന ദുരദർശിനി മാറി മററി ഉപയോഗിച്ച് എല്ലാവരും നോക്കിക്കണ്ടു. മറ്റു ചിലർ സൂം ചെയ്യാൻ കഴിയുന്ന ക്യാമറകൾ ഉപയോഗിച്ച് അതെല്ലാം ഒപ്പിയെടുക്കുകയും ചെയ്തു.

വണ്ടി ചില പ്രത്യേക വളവുകൾ പിന്നിടുമ്പോൾ ഗൈഡ് അദ്ദേഹം പണ്ട് ഈ സ്ഥലങ്ങളിൽ പൂലിയേയും കടുവയേയും കണ്ടിരുന്നു എന്നു വലിയ ഗമയോടെ പറഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്നു. ഇരുവശവും ഇടതുർന്നുനിൽക്കുന്ന മരങ്ങൾക്കിടയിൽ വളഞ്ഞു പുളഞ്ഞുകിടക്കുന്ന റോഡിലൂടെ യാത്ര ചെയ്യുമ്പോൾ ഗവിയുടെ ഹൃദയമനയിലൂടെയാണ് ഒഴുകി നടക്കുന്നതെന്ന തോന്നൽ ഞങ്ങളിലുണ്ടായി.

അടുത്തതായി ഗൈഡ് ഞങ്ങളെ മറ്റൊരു മലഞ്ചെരുവിൽ എത്തിച്ചു. അവിടെ നിന്നു നോക്കിയാലും തൊട്ടടുത്ത മലയിൽ ആനക്കൂട്ടം മേയുന്നതും കാണാമായിരുന്നു. പക്ഷേ അവിടെ നിന്നും ഗൈഡ് ഞങ്ങളെ ചതുപ്പുനിറഞ്ഞ വഴിയിലൂടെ ഒരു ചെറിയ കുനിൻമുകളിൽ എത്തിച്ചു. വളരെ ദുഷ്കരമായിരുന്നു ആ യാത്ര. പലരുടെയും ഷൂ ചതുപ്പിൽ ആണ്ടുപോയി. എങ്കിലും ആനകളെ അൽപം കൂടി അടുത്തുകാണാൻ അത് ഇടയാക്കി. എല്ലാവരുടേയും ക്യാമറകൾ വീണ്ടും തിരക്കിലായി. അട്ടകളുടെ ആക്രമണം ഒട്ടൊന്നുമില്ല ഞങ്ങളെ അല്പദൂരത്ത്. ആവശ്യത്തിന് ഉപ്പ് കരുതിയതിനാൽ അവയുടെ ആക്രമണം പെട്ടെന്ന് ഒഴിവാക്കാൻ ഞങ്ങൾക്കായി. പിന്നീടുള്ള യാത്രയിൽ ഞങ്ങൾ കെ എസ് ഇബിയുടെ കാന്റീനും അവരുടെ ഐബി ബംഗ്ലാവു കണ്ടു. ആനകൾ ആക്രമിച്ചു നശിപ്പിച്ച ധാരാളം പഴയ കെട്ടിടങ്ങളും കണ്ടു. തിരിച്ചുവരുന്ന വഴിയിൽ ഒരു ചെറുപാലം കടന്നശേഷം വഴിയരികിൽ കണ്ടൊരു മരം ചൂണ്ടിക്കാട്ടി നോഹയുടെ

പേടകം ഉണ്ടാക്കാൻ ഉപയോഗിച്ചിരുന്നത് ഇത്തരം മരമാണെന്ന് ഗൈഡ് പറഞ്ഞു. ഏഷ്യയിൽ തന്നെ ഇവിടെ മാത്രമേ ഇത്തരം രണ്ടു മരങ്ങൾ ഉള്ളൂ എന്ന അറിവ് ഞങ്ങളെ ആശ്ചര്യപ്പെടുത്തി. ഏകദേശം ഒൻപതരമണിയോടെ ഞങ്ങൾ കഴിക്കാൻ തിരിച്ചെത്തി.

പ്രഭാതഭക്ഷണത്തിനുശേഷം ഞങ്ങളുടെ അടുത്ത യാത്ര പൊന്നമ്പലമേടും സന്നിധാനവും കാണാവുന്ന ഒരു വ്യൂപോയിന്റ് ആയിരുന്നു. കെഎഫ്ഡി സിയുടെ റിസോർട്ടിനു അരികിലൂടെയുള്ള വഴിയിലൂടെ കാൽനടയായിട്ടായിരുന്നു ആ യാത്ര. ഒരു ചെറിയ കുന്നുകയറി മുകളിലെത്തിയ ഞങ്ങളെ കാത്തിരുന്നത് തീർത്തും അത്ഭുതകരമായ കാഴ്ചകൾ ആയിരുന്നു. അത്രയ്ക്ക് പ്രകൃതിരമണീയമായിരുന്നു അവിടുത്തെ ദൃശ്യങ്ങൾ.

അവിടെ നിന്നും പോയത് കെഎഫ്ഡി സിയുടെ കീഴിലുള്ള ഒരു ചെറിയ കാഴ്ചബംഗ്ലാവിലേക്കാണ്. സാമാന്യം വലുപ്പമുള്ള ഒരു കൊമ്പനാനയുടെ അമ്പികൂടം വളരെ വിദഗ്ധമായി അവിടെ ഒരുക്കിയിരുന്നു. കൂടാതെ പല വലുപ്പത്തിലുള്ള കാട്ടുപോത്തുകളുടേയും സ്ലാവിന്റെയും തലയോട്ടികളും പ്രദർശിപ്പിച്ചിരുന്നു. ഫോട്ടോഗ്രാഫി നിരോധിച്ചിരുന്നതിനാൽ അൽപം നിരാശയോടുകൂടിയാണ് ഞങ്ങൾ അതെല്ലാം നോക്കിക്കണ്ടത്. പിന്നീടു പോയത് ഒരു ഏലം ഫാക്ടറിയിലേക്കായിരുന്നു. പത്തിരൂപത് മിനിറ്റ് യാത്ര കൊണ്ട് അവിടെയെത്തി. പച്ചയ്ക്ക് നുള്ളിയെടുത്ത ഏലം ഹോട്ട് എയർ ഡ്രയർ ഉപയോഗിച്ച് ഉണക്കുന്നതും, പല വലുപ്പത്തിലുള്ള അരിപ്പകൾ ഉപയോഗിച്ച് വലുപ്പമനുസരിച്ച് തരം തിരിക്കുന്നതും പിന്നീട് അവ സ്റ്റോർ ചെയ്യുന്നതും എല്ലാം നോക്കിക്കണ്ടു. ഈ ദൃശ്യങ്ങൾ പലരും ക്യാമറകളിൽ പകർത്തി. അതിനുശേഷം കെഎഫ്ഡി സിയുടെ ഡൈനിംഗ് ഹാളിലെത്തി വിഭവസമൃദ്ധമായി ഒരുക്കിയിരുന്ന വെജിറ്റേറിയൻ ശാപ്പാട് കഴിച്ചു. പിന്നീട് അവരവരുടെ റൂമുകളിൽ പോയി ലഗ്നേജ് എല്ലാം ഒരുക്കി എല്ലാവരും മടക്കയാത്രയ്ക്ക് തയ്യാറായി.

അങ്ങനെ ഗവി നൽകിയ അതിമനോഹരങ്ങളായ ഒരുപിടിയോർമ്മകളും പേരി... ഗവിയിലെ മനോഹരതകൾ നുകരാനായ് ഒരു തിരിച്ചുവരവ് ഇനിയും ഉണ്ടാകും എന്ന പ്രതീക്ഷ കളുമായി ഞങ്ങളുടെ മടക്കയാത്ര ആരംഭിച്ചു. ■

സ്നേഹദീപം

■ സതി ചെറുകാട്ടുപിഷാരം/ W/o. എ പി ജയരാജൻ, റിട്ടയേർഡ്

കാലമാം ചക്രഗതിയൊന്നു മാറ്റുവാൻ, ആർക്കുമൊരിക്കലുമാവതില്ല. എത്തി നവവർഷമാവർത്തനത്താലെ, നിറദീപമായി തെളിഞ്ഞുതന്നെ. ഇഷ്ടവിഭവങ്ങളേറെ വിളമ്പിയിട്ടിഷ്ടമില്ലാത്തതും കൂടെ നൽകി. ഭൂതകാലത്തിലെ വിസ്മൃതി കൂട്ടത്തിൽ, ചിരിയും കരച്ചിലുമഴ്ന്നുപോയി. പുസ്തകത്താളുമായുന്നപോലതാ-ജീവിതത്താളും മറഞ്ഞിടുന്നു. കിട്ടിയ ഇന്നിനെ നന്നായറിയാതെ; ഇന്നലെയാർത്തുന്നാം തേങ്ങിടുന്നു. എണ്ണിക്കുറയുന്നൊരായുസ്സുമായി നാം നല്ലൊരു നാളേയ്ക്കായ് കാത്തിരിപ്പൂ! ആകാശദേശത്തിലമ്പിളിമാമനും, ചിരിതുകിയെന്നോ പറഞ്ഞിടുന്നു. കാലിത്തൊഴുത്തിലൊരുണ്ണി പിറന്നതും-മർത്തുന്നൂ രക്ഷകൾ നൽകിടാനായ്.

അമ്പലമേട്ടിലൊരുണ്ണിയിരിപ്പതും മർത്തുർക്കു രക്ഷകനായി മാത്രം. എല്ലാം തൃഷ്ണിക്കുവാൻ ശക്തി പകർന്നതും-മക്കയിൽ വന്നു ജനിച്ചവനും. ക്രിസ്ത്യാനിയല്ലനാം, മുസ്ലീമല്ലനാം, ഹിന്ദുവുമല്ലനാം മർത്തുന്നത്രെ. തമ്മിലടിച്ചും വഴക്കടിച്ചുന്യോനും കേവലം ശത്രുക്കളായിടാതെ, ഒന്നിച്ചൊരൊറ്റു ചരടിയായ് കോർത്തൊരു-ജപമാലയായി വളങ്ങിയെങ്കിൽ; ആശകളെപ്പം സഫലമാക്കാൻ ദുഃഖഭാരങ്ങളെ തെല്ലൊമാറ്റി വെയ്ക്കാം വർഷപ്പുലരികു സ്വാഗതമോതുവാൻ കൈകോർത്തു തന്നെ നമുക്കു ചേരാം. സ്നേഹമാം സ്നേഹം നിറഞ്ഞുതന്നെ, ആ ദീപമെന്നും തെളിഞ്ഞിടട്ടെ!

റെഡ് വെൽവെറ്റ് കേക്ക്

പുതുവത്സര സ്പെഷ്യൽ

■ ജോഷി എം ടി/ബിപിസിഎൽ ഇറസിഎസ്

മൈദ	- 1 കപ്പ്
കൊക്കോ പൗഡർ	- ഒന്നര ടേബിൾ സ്പൂൺ
ബേക്കിങ്ങ് പൗഡർ	- അര സ്പൂൺ
ബേക്കിങ്ങ് സോഡ	- അര സ്പൂൺ
പഞ്ചസാര	- മുക്കാൽ കപ്പ് (പൊടിച്ചത്)
മുട്ട	- 2 എണ്ണം
ബട്ടർ	- കാൽക്കപ്പ്
സൺഫ്റ്റ് വർ ഓയിൽ	- ഒരു ടേബിൾ സ്പൂൺ
റെഡ് കളർ	- കാൽ ടീസ്പൂൺ
ബട്ടർമിൽക്ക്	- കാൽക്കപ്പ് (കാൽകപ്പ് ചൂടില്ലാത്ത പാലിൽ കാൽ സ്പൂൺ നാരങ്ങനീർ ഒഴിച്ച് അഞ്ച് മിനിറ്റ് വയ്ക്കുക. ഇതാണ് ബട്ടർ മിൽക്ക്)
വൈറ്റ് വിനിഗർ	- 1 സ്പൂൺ
വാനില എസ്സൻസ്	- 1 സ്പൂൺ
പഞ്ചസാര സിറപ്പ്	- കാൽക്കപ്പ് (രണ്ട് ടേബിൾ സ്പൂൺ പഞ്ചസാര കാൽക്കപ്പ് വെള്ളത്തിൽ ചേർത്ത് തിളപ്പിച്ചെടുത്ത് ചൂടാറ്റിയത്)

ഐസിംഗ്

ക്രീം ചീസ്	- അരക്കപ്പ്
ബട്ടർ	- കാൽക്കപ്പ്
പഞ്ചസാര	- മുക്കാൽക്കപ്പ് (പൊടിച്ചത്)
വാനില എസ്സൻസ്	- 1 സ്പൂൺ

ഇതെല്ലാം കൂടി നന്നായി അടിച്ചു ക്രീം ആക്കുക. കേക്ക് തണുത്ത് കഴിയുമ്പോൾ ഈ കേക്ക് വട്ടത്തിൽ മൂന്നു കഷണങ്ങളായി മുറിച്ചെടുക്കുക. ഓരോ പീസിലും പഞ്ചസാര സിറപ്പ് തേക്കുക. എന്നിട്ട് ഓരോ പീസിലും ക്രീം പുരട്ടി ഒന്നിന് മീ തെ ഒന്നായി വയ്ക്കുക. ബാക്കി ക്രീം കേക്കിന് മുകളിൽ നന്നായി പുരട്ടുക. കിവിയും സ്ട്രോബറിയും കനം കുറച്ചറിഞ്ഞ് കേക്കിന് മുകളിൽ വെച്ച് അലങ്കരിച്ച് തണുപ്പിച്ചതിനുശേഷം ഉപയോഗിക്കുക.

കേക്ക് ഉണ്ടാക്കുന്ന വിധം

ബട്ടർ, ഓയിൽ, മുട്ട, വാനില എസ്സൻസ് ഇവ നന്നായി അടിച്ചെടുക്കുക. ഇതിൽ പഞ്ചസാര പൊടിച്ചുചേർത്ത് ഒന്നുകൂടി നന്നായി അടിക്കുക. ബട്ടർ മിൽക്കിൽ കളർ ചേർത്തിളക്കി ഇതിലേക്ക് ഒഴിച്ച് മിക്സ് ചെയ്യുക. ഇതിലേക്ക് കേക്ക് മിക്സും വിനിഗറും ചേർത്ത് നന്നായി യോജിപ്പിക്കുക (മൈദ, കൊക്കോ, ബേക്കിങ്ങ് പൗഡർ, ബേക്കിങ്ങ് സോഡ ഇതെല്ലാം കൂടി ഒന്നിച്ച് അരിപ്പയിൽ അരിച്ചെടുക്കുക. ഇതാണ് കേക്ക് മിക്സ്). കേക്ക് മിക്സും വിനിഗറും ചേർത്ത് നന്നായി യോജിപ്പിക്കുക. ഒരു ട്രേയിൽ കുറച്ച് ബട്ടർ പുരട്ടി ഈ മിശ്രിതം ഒഴിച്ച് ബേക്ക് ചെയ്തെടുക്കുക. (ഓവനിൽ 180°C യിൽ 3.30 മിനിറ്റ് ബേക്ക് ചെയ്തെടുക്കാം.)

ലാപ്ടോപ്പിലെ ഗൂലുമാലുകൾ

■ ശങ്കരനാരായണൻ തിരുവാഴിയോട്/ പി ആർ സിഎസ്

“ചേട്ടാ, ആരാ ഈ അന്ന?” ഭാര്യയുടെ ചോദ്യത്തിൽ സംശയത്തിന്റെ മൂനമ്പുണ്ടോ?

“അന്നയോ?” നീലാണ്ടൻ കുറുവട്ടൂർ കൈമലർത്തി, ഒന്നുമറിയാതെ.

“അറിയില്ല? എന്നിട്ടാണോ ആ ഒരുമ്പെട്ടവൾ ചേട്ടന് ഐലവ് യു എന്നും വിത്ത് ലാവ് എന്നെല്ലാമെഴുതി കത്തയച്ചത്?”

“കത്തോ? ഈ ഇരുപത്തൊന്നാം നൂറ്റാണ്ടിൽ കത്തയയ്ക്കുകയോ?”

“ആ. അതുതന്നെയാണെന്നിടക്കും അറിയേണ്ടത്. ലാപ്ടോപ്പ് തുറന്ന് അവളയച്ച ഈമെയിൽ ഡിലീറ്റ് ചെയ്തുകൊണ്ടാൽ ഞാനറിയില്ലെന്നു കരുതി, അല്ലേ?”

ഇപ്പോഴാണെല്ലാം മനസ്സിലായത്. അന്നാമില്ലർ എന്നൊരു വിദേശി, അവളുടെ കോടീശ്വരനായ ഭർത്താവ് മരിക്കാറായെന്നും, ആ സ്വത്ത് മുഴുവൻ ഏൽപ്പിക്കാൻ എന്നെയാണ് കണ്ടെത്തിയിരിക്കുന്നതെന്നും ഈമെയിലയച്ചത്, എന്റെ ഫീമെയിൽ കണ്ടെത്തിയിരിക്കുന്നു. അന്ന ഇതുപോലെ ആയിരക്കണക്കിന് ഈമെയിൽ അയച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന്, ഈ ഫീമെയിലിനറിയാമോ?

“അവളേതോ?” അശ്വതിയും അനന്തുവും ശ്രദ്ധിക്കുന്നുണ്ടെന്നോർക്കാതെ കല്ലുറണിക്കുട്ടി തുടർന്നു; “ഞാനിതൊന്നും അറിയില്ലെന്നു കരുതി, അല്ലേ? ഭാഗ്യത്തിനാ ഞാൻ നീലേട്ടനു വരുന്ന കത്തുകളൊക്കെ വായിക്കാമെന്ന് വച്ചത്. കഥ നന്നായി, കവിത നന്നായി

എന്നൊക്കെ ഓരോ അവളുമാർ എഴുതുവോൾ, അതിലിത്തരമൊരു ചതിയുണ്ടെന്ന് ഞാനോർത്തില്ല. ഇവൾക്ക് ഈമെയിലഡ്രസ് കിട്ടിയത് പത്രത്തിൽ വന്ന ഏതോ ആർട്ടിക്കിളിൽ നിന്നുമാണത്രേ...”

പലരും കത്തുകളയയ്ക്കും, ഈമെയിലയയ്ക്കും, ഫോൺ വിളിക്കും, പോരാത്തതിന് തട്ടിപ്പ് പ്രസ്ഥാനങ്ങൾ, ലക്ഷ്യപ്രഭുക്കളും കോടീശ്വരന്മാരും കാമെന്ന് പറഞ്ഞ് പലവിധത്തിലുള്ള പ്രസ്ഥാനങ്ങളുമായി ഇറങ്ങിയിട്ടുണ്ട്” ഞാൻ പറഞ്ഞൊഴിഞ്ഞു.

“എങ്കിലെന്തിനാ ഈമെയിൽ ഡിലീറ്റ് ചെയ്തത്? ഞാൻ കാണാതിരിക്കാനല്ലേ?”

“അച്ഛനിതുപോലുള്ള മെയിലുകളൊന്നും വായിക്കാരേയില്ല. ദിവസവും പത്തുപതിനഞ്ചെണ്ണമെങ്കിലുമുണ്ടാകും” അശ്വതി

“അമ്മേ, ഈമെയിലിൽ ഇതുപോലെ പലതും കാണും. അതൊന്നും വിശ്വസിക്കണ്ട” അശ്വതി അച്ഛന്റെ രക്ഷയ്ക്കെത്തി. കോടീശ്വരരാക്കാമെന്നു പറഞ്ഞ് ആഫ്രിക്കക്കാരും നൈജീരിയീക്കാരും മറ്റും ഇതുപോലുള്ള തട്ടിപ്പുകളെ അയയ്ക്കുന്നതായി അശ്വതിക്കുമറിയാം.

“ഒരു ലാപ്ടോപ്പ് വാങ്ങിക്കൊടുത്ത് പിള്ളാരെ സോപ്പിട്ട് നിർത്തിയിരിക്കാ. എനിക്കിപ്പോ അറിയണം ആരാ ഈ അന്ന എന്ന്”

“എനിക്കറിയില്ല ഇതുപോലെ

തി സഹായത്തിനെത്തിയപ്പോൾ, ഭാര്യയൊന്നടങ്ങിയെന്നു തോന്നി. പക്ഷേ അവൾ നേരേ പോയത്, അന്നക്കുട്ടിക്ക് ഞാൻ റിപ്പോസെന്റ് ചെയ്തിട്ടുണ്ടോ എന്നു നോക്കാനാണ്. കമ്പ്യൂട്ടർ യൂസർത്തിലെ ഓരോ തമാശകൾ!

ലോകം മുഴുവൻ ഇതുപോലുള്ള തട്ടിപ്പുകളുണ്ടെന്നറിഞ്ഞിട്ടും നമ്മുടെ സുഹൃത്തുക്കൾ ഇപ്പോഴും രഹസ്യമായി ഇവയ്ക്ക് മറുപടി അയയ്ക്കുകയും, കുട്ടുകാർക്കൊക്കെ ഫോർവേഡ് ചെയ്യുകയും, പ്രതീക്ഷയോടെ കാത്തിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നില്ലേ? ■

വസന്തത്തിന്റെ ഇടിമുഴക്കം

■ ഷാജി പി സ്റ്റീഫൻ / എഫ് സി സി യു

4

‘ഇസ്തിമ’ ആഘോഷത്തിനെത്തുന്ന തീർത്ഥാടകരെ സ്വീകരിക്കാനായി ഭോപ്പാൽ റെയിൽവേ സ്റ്റേഷനിലെ നൂറുകുലികളും ഹാജരായിരുന്നു. മകളുടെ വിവാഹഘോഷത്തിൽ നിന്ന് ഏതാനും മണിക്കൂർ അവധിയെടുത്ത് രത്നനാടാരും പ്ലാറ്റ്ഫോമിൽ ഹാജരായിരുന്നു. തിങ്ങിനിറഞ്ഞ നാൽപ്പത്തിനാലു ബോഗികളുമായി ഭോപ്പാലിനെ സമീപിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ഗോരഖ്പൂർ എക്സ്പ്രസ്സ്, ഭോപ്പാൽ റെയിൽവേ സ്റ്റേഷനിലെ അസിസ്റ്റന്റ് സ്റ്റേഷൻ മാസ്റ്റർ വി കെ ശർമ്മയ്ക്ക് വലിയൊരു ചോദ്യചിഹ്നമായി. ട്രെയിനിന് ഭോപ്പാലിൽ പത്തുമിനിട്ട് സ്റ്റോപ്പാണ്. വിഷവതകത്തിന്റെ നടുവിലേക്ക് ട്രെയിൻ വന്നാലുള്ള ആപത്ത് മുൻകൂട്ടി കണ്ട അദ്ദേഹം തൊട്ടു മുൻപുള്ള സ്റ്റേഷനിൽ ട്രെയിൻ പിടിച്ചിടാൻ നോക്കി. പക്ഷേ ട്രെയിൻ സ്റ്റേഷൻ വിട്ടിരുന്നു. ട്രെയിൻ സ്റ്റേഷനിൽ നിർത്തിയപ്പോൾ ഉച്ചഭാഷിണിയിലൂടെ യാത്രക്കാരാരും പുറത്തിറങ്ങരുതെന്ന് അറിയിപ്പു കൊടുത്തു ശർമ്മ. അതിനുശേഷം ലൈൻ ക്ലിയറാക്കി വിഷവതക പടലത്തിലൂടെ എഞ്ചിൻ ഡ്രൈവറുടെ അടുത്തെത്തി. ഉടനെ ട്രെയിൻ പുറപ്പെടാൻ നിർദ്ദേശിച്ചു. ശർമ്മ പ്ലാറ്റ്ഫോമിൽ എവിടെയോ തളർന്നുവീണു.

കാർബൈഡിന്റെ ആദ്യത്തെ ഇര മുഹമ്മദ് അഷ്റഫിന്റെ വിധവ സജ്ജന ബാനോയും അവരുടെ രണ്ടു മക്കളും ഗോരഖ്പൂർ എക്സ്പ്രസ്സിൽ ഭോപ്പാലിലേക്ക് ടിക്കറ്റ് എടുത്തിരുന്നു. അവൾ

വന്നത് ‘ഇസ്തിമ’ ആഘോഷത്തിൽ പങ്കെടുക്കാനായിരുന്നില്ല. ഭർത്താവിന്റെ മരണത്തോടെ അനാഥയായ അവൾ കാർബൈഡ് ജീവനക്കാരനും അവളുടെ കുടുംബസുഹൃത്തുമായിരുന്ന എച്ച് എസ് ഖാൻ പറഞ്ഞതനുസരിച്ചായിരുന്നു. ശർമ്മയുടെ അറിയിപ്പ് ശ്രദ്ധിക്കാതെ സ്റ്റേഷനിൽ ഇറങ്ങിയ ഏതാനും യാത്രക്കാരുടെ കൂട്ടത്തിൽ സജ്ജന ബാനോയും മക്കളും ഉണ്ടായിരുന്നു. പക്ഷേ അവളെയും മക്കളെയും സ്റ്റേഷനിൽ സ്വീകരിക്കാൻ ഖാൻ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. സ്റ്റേഷനിലേക്കുള്ള യാത്രാമദ്ധ്യേ അയാളെയും വിഷവതകം കീഴ്പ്പെടുത്തിയിരുന്നു.

ടാങ്ക് 610-നടുത്ത് മറ്റു രണ്ടു ടാങ്കുകളും ഇപ്പോഴും ഭൂഗർഭത്തിൽ തന്നെ തുടരുന്നു. തിവാരിജി ഞങ്ങളെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു പോയത് സെവിൻ ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്ന പ്ലാന്റിനിലേക്കായിരുന്നു. മുപ്പതുവർഷത്തിൽ കൂടുതൽ ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ടു കിടന്നിട്ടും പ്ലാന്റിന് കാര്യമായ തകരാറുകൾ ഒന്നുംതന്നെയില്ല. മിക്ക വെസ്റ്റലുകളുടെയും ലൈനുകളുടെയും ഉൾഭാഗം ഗ്ലാസ്സ് ലൈനിംഗ് ഉള്ളത് ഞാൻ പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിച്ചു. പ്യൂരിറ്റി കൂടുതൽ ആവശ്യ

മായതിനാലും കൊറേഷൻ കൂടുതൽ ആയതിനാലുമാണ് ഗ്ലാസ്സ് ലൈനിംഗ് ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്നത്. മിക്ക പമ്പുകളുടെയും മോട്ടോർ കാണാനില്ല. അവയൊക്കെ മോഷണം പോയതാണെന്ന് തിവാരിജി പറഞ്ഞു.

തൊട്ടടുത്തു തന്നെയാണ് ഫോസ് ജീൻ നിർമ്മാണയൂണിറ്റും, മോണോമീതൈൽ അമൈൻ നിർമ്മാണയൂണിറ്റും. ചെറിയ ഡിസ്റ്റിലേഷൻ കോളവും ഒരു റിയാക്ടറും ഏതാനും ഹീറ്റ് എക്സചേഞ്ചറുകളുമുള്ള ചെറിയ പ്ലാന്റുകൾ. ഏകദേശം നമ്മുടെ പഴയ പിഎബി പ്ലാന്റുപോലെ തോന്നും. നീലനിറത്തിൽ ഗ്ലാസ്സ് ലൈനിംഗ് ഉള്ള ഒരു കോളത്തിന്റെ താഴത്തെ മാൻവേ തുറന്നുകിടക്കുന്നു. അതിലൂടെ തരിരൂപത്തിലുള്ള ഉല്പന്നം താഴെ വീണു കിടപ്പുണ്ട്. ഞാൻ കൈ കൊണ്ട് തൊട്ടുനോക്കാൻ ശ്രമിച്ചു. പക്ഷേ തിവാരിജി വിലക്കി. പിന്നീട് ഞങ്ങൾ പോയത് MIC നിർമ്മാണ യൂണിറ്റിലേക്കാണ്. ഡിസ്റ്റിലേഷൻ കോളത്തിന്റെ ഓവർ ഹെഡ് ടാങ്കിൽ സംഭരിക്കപ്പെടുന്ന ശുദ്ധമായ MIC മൂന്നു സ്റ്റോറേജ് ടാങ്കുകളിലേക്കും ഒഴുക്കി വിടുന്നതിനുള്ള ഹെഡർ ചെടികൾക്കിടയിൽ ഇപ്പോഴും കാണാം. തൊട്ടടുത്തു തന്നെ യൂട്ടിലിറ്റി പോയിന്റ്. ആ യൂട്ടിലിറ്റി പോയിന്റിൽ നിന്നും ഫോസിലിപ്പിച്ചായിരുന്നു MIC ലൈൻ ഫ്ലഷ് ചെയ്തത്.

ദൂരന്തം ഉണ്ടായിരുന്നില്ലെങ്കിലും ഇപ്പോൾ പ്ലാന്റ് പ്രവർത്തിക്കുമായിരുന്നു. മുഴുവൻ അഴിച്ചെടുത്ത്

കഥ അറിയാതെ

■ സജിഷ് ബി/മെയിൻനർസ്

കഥയെഴുതും പൊരുളറിയാതെ
കണ്ണെഴുതും കൺമഷിയില്ലാതെ
ഞാനെഴുതും കഥയിലെ നായിക-
അത് അവളാണല്ലോ...
അവളെഴുതും കഥയിലെ നായകൻ-
ഈ ഞാനാണല്ലോ...
ഞാനെഴുതും കഥയെന്നും
അവളെഴുതും കഥയെന്നും
വേർതിരിവില്ലാ, രണ്ടും ഒന്നാണല്ലോ.

ബ്രസീലിലേക്ക് മാറ്റി സ്ഥാപിക്കാൻ യൂണിയൻ കാർബൈഡ് നേതൃത്വം തീരുമാനിച്ചിരുന്നു. പ്ലാന്റുകൾ ഒരുവിധം നന്നായി രൂപകല്പന ചെയ്തതും ഗുണനിലവാരം കൂടിയ മെറ്റീരിയൽസ് ഉപയോഗിച്ച് നിർമ്മിച്ചതുമായിരുന്നു. ഇപ്പോഴും കാര്യമായ കേടുപാടുകൾ ഇല്ലാത്ത പ്ലാന്റ് എന്നെ അതിശയിപ്പിച്ചു.

കൺട്രോൾ റൂം കാണണമെന്ന് ഞാൻ തിവാരിജിയോട് പറഞ്ഞു. അദ്ദേഹം MIC പ്ലാന്റിന്റെ വടക്കുഭാഗത്തേക്ക് കൈ ചൂണ്ടി. ദൂരെ മരങ്ങൾക്കിടയിൽ ഒരു കെട്ടിടം ഉള്ളതുപോലെ തോന്നിച്ചു. അങ്ങോട്ടുള്ള വഴി? “അങ്ങോട്ട് ആരും പോകാറില്ലാത്തതിനാൽ വഴിയേ ചെടികൾ വളർന്ന് അടഞ്ഞു പോയി. അതുകൊണ്ടുതന്നെ ഇഴജന്തുക്കളുടെ ഉപദ്രവവും കാണും”. തിവാരിജിയുടെ മുന്നറിയിപ്പ് അവഗണിച്ച് അങ്ങോട്ടുപോകുന്നത് അതിസാഹസമായിരിക്കുമെന്ന് തോന്നിയതിനാൽ ഞാൻ കൺട്രോൾ റൂം കാണണമെന്ന ആഗ്രഹം ഉപേക്ഷിച്ചു.

സമയം പന്ത്രണ്ടുമണിയായി. നല്ല ഉഷ്ണം. ഞാൻ ചൂടുകൊണ്ട് അവശനായി. തിവാരിജിയോടും പോലീസുകാരോടും യാത്ര പറഞ്ഞ് ഞാനും വാനും കൂടി യാത്ര തിരിച്ചു. ഇനിലോകത്തിലെ മൂന്നാമത്തെ വലിയ മുസ്ലീം പള്ളിയിലേക്കാണ് യാത്ര. നഗരം ചൂടുകൊണ്ട് തിളയ്ക്കുകയാണ്. പോകുന്ന വഴിക്ക് ഹമീദിയാ ആശുപത്രി കണ്ടു. ദൂരത്ത് രാത്രിയിൽ ആയിരക്കണക്കിന് ഭോപ്പാലികൾക്ക് അഭയം കൊടുത്ത ആശുപത്രി. ആശുപത്രിയിലെത്തിയെങ്കിലും അവരിൽ മിക്കവരും മരിച്ചു. കാരണം വിഷവാതകത്തിന്റെ പ്രവർത്തനം എന്തെന്നോ അതിന്റെ ശരിയായ മറുമരുന്ന് എന്തെന്നോ ആർക്കും അറിയുമായിരുന്നില്ല. കണ്ണിലൊഴിക്കുന്നതിനുള്ള ഏതാനും തുള്ളിമരുന്നുകളും ശ്വാസനാളം വികസിപ്പിക്കാനുള്ള മരുന്നുകളുമില്ലാതെ അവിടെ മറ്റൊന്നും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ഡോക്ടർ ദീപക് ഗാന്ധിയും ഡോക്ടർ ഷെയ്ക്കും കാർബൈഡിന്റെ ഔദ്യോഗിക ഡോക്ടർ ഡോ ലോയയെ ബന്ധപ്പെട്ടു. “ MIC ഒട്ടും അപകടകാരിയല്ല. ധാരാളം വെള്ളം കുടിക്കാൻ കൊടുക്കൂ.” ഡോ. ലോയ ഉപദേശിച്ചു.

പക്ഷേ മരണമടഞ്ഞവരുടെ വായകളിൽ നിന്നും വരുന്ന രക്തം പറ്റിയ നൂരയുടെ ദുർഗന്ധവും, അവരുടെ മുഖഭാവങ്ങളും, ബോളുപോലെ തുറിച്ച കണ്ണുകളും. ശരീരത്തിന്റെ നിറവ്യത്യാസവും കാര്യങ്ങൾ അത്ര നിസ്സാരമല്ല എന്ന് ഡോക്ടർമാരെ അറിയിച്ചു. പോസ്റ്റ് മോർട്ടത്തിൽ കാര്യങ്ങളുടെ ഗൗരവം ഒന്നുകൂടി വർദ്ധിപ്പിച്ചു. മരിച്ച

വരുടെ രക്തം ജെല്ലി പോലെ ഒട്ടിപ്പിടിക്കുന്നു ആന്തരാവയവങ്ങൾക്ക് കാര്യമായ കേടുപാടുകളും നിരമാറ്റവും കാണാമായിരുന്നു. തലച്ചോറുകൾ പോലും പശയുള്ള തിളങ്ങുന്ന ഒരു ആവരണം കൊണ്ട് മൂടപ്പെട്ടിരുന്നു. ശ്വാസകോശം നിറയെ ഒരുതരം ദ്രാവകം നിറഞ്ഞിരുന്നു. എല്ലാ ജഡങ്ങളും ഒരു പ്രത്യേകതരം ഗന്ധം പുറപ്പെടുവിച്ചു. കയ്പുള്ള ബദാമിന്റെ, ഹൈഡ്രോ സയനൈഡ് അമ്ലത്തിന്റെ.

ഈ വിഷബാധയ്ക്ക് വളരെ സാധാരണമായ, വളരെ സുലഭമായ ഒരു മറുമരുന്ന് ഉണ്ടായിരുന്നു...

തുടരും...

ജോളി സിറിയക് വിരമിക്കുന്നു...

ഇന്ത്യൻ ആർമിയിലെ പതിനഞ്ചു വർഷത്തെ സേവന പാരമ്പര്യവുമായാണ് ശ്രീ ജോളി സിറിയക് 1994 ജൂൺ മാസത്തിൽ കൊച്ചി റിഫൈനറിയിലെ സെക്യൂരിറ്റി വിഭാഗത്തിൽ തന്റെ ഔദ്യോഗിക ജീവിതം ആരംഭിക്കുന്നത്.

ആത്മാർത്ഥത നിറഞ്ഞ പെരുമാറ്റമാണ് ശ്രീ ജോളി സിറിയക്കിന്റെ സവിശേഷത. ഇന്ത്യൻ ആർമി സേവനത്തിന്റെ ഭാഗമായി വടക്കേ ഇന്ത്യയിലെ പ്രമുഖ സ്ഥലങ്ങളിൽ സേവനമനുഷ്ഠിച്ച ഇദ്ദേഹം കൊച്ചി റിഫൈനറിയിൽ ലഭിച്ച ജോലിയിലൂടെ സാമൂഹികമായും സാമ്പത്തികമായും ഔന്നത്യത്തിലെത്തിയതായി അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു.

“ശ്രീ ജോളി സിറിയക് ജോലിയിൽ പുലർത്തുന്ന കൃത്യനിഷ്ഠ എടുത്തുപറയേണ്ടതാണ്. എല്ലാവരെയും സമഭാവനയോടെ കാണുന്ന വ്യക്തിത്വമാണ്

ഇദ്ദേഹത്തിന്റേത്” സഹപ്രവർത്തകനായ ശ്രീ സജീവൻ യൂടി അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു.

കർഷകശ്രാമമായ തിരുമാറാടിയാണ് ശ്രീ ജോളി സിറിയക്കിന്റെ ജന്മദേശം. ശ്രീമതി മേരിയാണ് ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭാര്യ. മകൾ ജെസീനാ ജോളി MSc നഴ്സിംഗ് കഴിഞ്ഞ് ഭർത്താവ് ജെറിയോടൊപ്പം ലണ്ടനിൽ ജോലി ചെയ്യുന്നു.

റിട്ടയർമെന്റിന് ശേഷം തിരുമാറാടിയിലെ ഗൃഹത്തിലും കൃഷിയിടത്തിലുമായി വിശ്രമജീവിതം നയിക്കാനാഗ്രഹിക്കുന്ന ശ്രീ ജോളി സിറിയക്കിനും കുടുംബത്തിനും *ജാലധനിയുടെ*

എല്ലാ ഭാവുകങ്ങളും നേരുന്നു.
വിലാസം
Jolly Syriac
Panachiyil House
Koothattukulam (via)
Thirumarady Post, Ernakulam-686687
Mob : 9495737265

ഉല്ലസിക്കാൻ ഇതാ മനോഹരമായൊരു തണ്ണീർച്ചാൽ പാർക്ക്

■ പി. രാജൻ/റിട്ടയേർഡ്

ഏറെക്കാലം മുൻപേ തുടങ്ങേണ്ടതായിരുന്നു ഈ മനോഹരമായ പാർക്ക് എന്നുതോന്നി അവിടം സന്ദർശിച്ചപ്പോൾ.

നാല് ചുവരുകൾക്കകത്ത് ടിവിയും കമ്പ്യൂട്ടറും കണ്ട് തല പെരുകുന്ന നമ്മുടെ കൊച്ചുകുട്ടികൾക്കും അതോടൊപ്പം റിട്ടയർ ചെയ്തവർക്കും മറ്റു മുതിർന്ന പൗരന്മാർക്കും ഒരുപോലെ ആനന്ദം കണ്ടെത്താൻ ഉപകരിക്കുന്നതാണ് കൊച്ചി റിഫൈനറിയുടെ വളരെ അടുത്ത് ഇരുമ്പനം ജംഗ്ഷനിൽ രൂപം കൊണ്ട തണ്ണീർച്ചാൽ പാർക്ക്.

ബിപിസിഎൽ കൊച്ചി റിഫൈനറിയും തൃപ്പൂണിത്തുറ നഗരസഭയും കൂട്ടായി നടത്തിയ ഈ സംരംഭം എന്തുകൊണ്ട് അഭിനന്ദനാർഹമാണ്. ഇത്രയേറെ പ്രയോജനപ്രദവും സൗകര്യങ്ങളുമുള്ള ഒരു ചിൽഡ്രൻസ് പാർക്ക് നമ്മുടെ സമീപപ്രദേശത്ത് ഇല്ല എന്നതാണ് യാഥാർത്ഥ്യം.

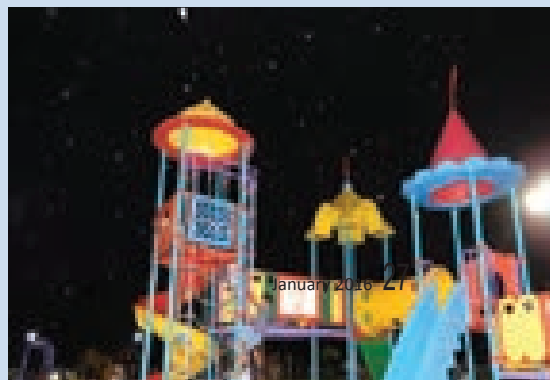
കൊച്ചുകുട്ടികൾക്കും അല്പം മുതിർന്ന കുട്ടികൾക്കും കളിക്കാനുള്ള

ഒട്ടേറെ ഉപകരണങ്ങളും പെഡസ്റ്റൽ ബോട്ടുകളും സൈക്കിളും മറ്റും ധാരാളം ഉണ്ടാവിടം. കുട്ടികളുടെ കൂടെ വരുന്ന മുതിർന്നവർക്ക് വിശ്രമിക്കാൻ ഇഷ്ടം പോലെ സ്ഥലവുമുണ്ട്. അതോടൊപ്പം ‘നീർ’ സ്റ്റാളും, റെസ്റ്റോറന്റുകളും ഐസ്ക്രീം പാർലറും മറ്റും സൗകര്യപ്രദമായ രീതിയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നു.

ഇരുപത് രൂപ ടിക്കറ്റിന്റേതാണ് രാത്രി ഒൻപത് മണി വരെ മനസ്സിന് കൂളിക്കാൻ സൗകര്യങ്ങളൊരുക്കിയ ഈ മനോഹരമായ പാർക്കിന്റെ രൂപഭംഗി ഒരുക്കിയ സമർത്ഥനായ ആർക്കിടെക്റ്റിന്റെ കരവിരുത് അഭിനന്ദനീയമാണ്.

പൊതുജനങ്ങൾക്ക് ഉപകാരപ്രദമായ ഒട്ടേറെ സാമൂഹ്യപ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്താനുള്ള നമ്മുടെ സ്ഥാപനം സമീപകാലത്ത് ചെയ്ത ഏറ്റവും നല്ലൊരു കാര്യമായി ഈ പാർക്ക് എന്നു പറയാൻ ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു.

മുല്ലപ്പു നിറമുള്ള പകലുകൾ

ബെന്യാമിൻ

■ **ഡോ. ധന്യ രാജേഷ്,**

W/o രാജേഷ് എം/ബിഎം ആന്റ് എസ്

അറബ്യൻ നാടുകളിൽ അരങ്ങേറിയ മുല്ലപ്പു വിപ്ലവത്തിന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ ബെന്യാമിൻ രചിച്ച നോവൽ ദയത്തിലെ ഒന്നാമത്തേതാണ് ഈ നോവൽ. രണ്ടാമത്തെ നോവലായ 'അൽ അറബ്യൻ നോവൽ ഫാക്ടറി' ഇതിനു മുൻപ് പരിചയപ്പെടുത്തിയിരുന്നു.

നോവൽ ദയം എന്നു പറയുമെങ്കിലും സ്വതന്ത്രമായ അസ്തിത്വമുള്ളവയാണ് ഈ രണ്ടു പുസ്തകങ്ങളും. എന്നാൽ ചില കഥാപാത്രങ്ങളും സംഭവങ്ങളും രണ്ടു പുസ്തകങ്ങളിലും ആവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്.

മുനിസിപ്പൽ അധികൃതരേൽപ്പിച്ച അപമാനം താങ്ങാനാവാതെ 2010 ഡിസംബർ 17-ന് മുഹമ്മദ് ബൗസാസി എന്ന തെരുവുകച്ചവടക്കാരൻ സ്വന്തം ശരീരത്തിൽ കൊളുത്തിയ തീയാണ് മുല്ലപ്പു വിപ്ലവമായി പൊട്ടി വിടർന്നത്. അറബ് വസന്തമായി അത് പശ്ചിമേഷ്യയിലെങ്ങും പടർന്നു.

ടുണീഷ്യൻ നാഷണൽ ഡയലോഗ് ക്വാർട്ടേഴ്സിന് ഇത്തവണത്തെ സമാധാനത്തിനുള്ള പുരസ്കാരം കിട്ടിയ സാഹചര്യത്തിൽ ഈ പുസ്തകങ്ങളുടെ പ്രസക്തി വർദ്ധിക്കുന്നു. ലിബിയ, സിറിയ, യെമൻ, ഈജിപ്ത്, ടുണീഷ്യ എന്നിവിടങ്ങളിലായിരുന്നു പ്രധാനമായും വിപ്ലവം പൊട്ടിപ്പുറപ്പെട്ടത്.

'അൽ അറബ്യൻ നോവൽ ഫാക്ടറി'യിൽ പരാമർശിക്കുന്ന ഒരു നിരോധിക്കപ്പെട്ട പുസ്തകമായ 'A Spring

without smell' എന്നതിന്റെ സ്വതന്ത്ര പരിഭാഷ എന്ന നിലയിലാണ് ഈ നോവൽ രചിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഓറഞ്ച് റേഡിയോ എന്ന അറബ് റേഡിയോ നിലയത്തിൽ റേഡിയോ ജോക്കിയായി ജോലി ചെയ്യുന്ന സമീറ പർവീൺ എന്ന പെൺകുട്ടി തന്റെ സുഹൃത്തായ ജാവേദിനോട് പറയുന്ന മട്ടിലാണ് ഈ പുസ്തകം.

അൽ അറബ്യൻ നോവൽ ഫാക്ടറിയിലെ മുഖ്യ കഥാപാത്രമായ പ്രതാപ് ഈ പുസ്തകം മലയാളി എഴുത്തുകാരനോട് പരിഭാഷപ്പെടുത്താൻ ആവശ്യപ്പെടുന്നുണ്ട്. അങ്ങനെ പരിഭാഷപ്പെടുത്തുന്നതായാണ് മുല്ലപ്പുനിറമുള്ള പകലുകൾ എഴുതപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്. നമുക്കത്രെ പരിചയമില്ലാത്ത ഒരു രചനാ ശൈലിയാണിത്.

ബെന്യാമിന്റെ മറ്റു കൃതികളുമായി താരതമ്യം ചെയ്യുമ്പോൾ ഭാഷാസൗകുമാര്യം കുറഞ്ഞ ഒന്നായി വേണം ഇതിനെ കാണാൻ. ജന്മം കൊണ്ട് വലിയ എഴുത്തുകാരിയൊന്നുമല്ലാത്ത ഒരു സാധാരണപെൺകുട്ടി തന്റെ അനുഭവങ്ങൾ കുറിക്കുന്ന മട്ടിൽ എഴുതിയതു കൊണ്ടാകാം ഇത്.

സമീറയുടെ കുടുംബത്തിന്റെ ഭൂരിഭാഗം പേരും ജോലി ചെയ്യുന്നത് ഈ അറബ് നഗരത്തിലാണ്. പലരും രണ്ടാമത്തെയും മൂന്നാമത്തെയും തലമുറ വരെ പിന്നിട്ടവരാണ്. ആഭ്യന്തര വിപ്ലവത്തിൽ ഇവരെപ്പോലുള്ളവരുടെ നിലപാടുകളും ഒരുഭാഗത്തെയും പിൻതുണയ്ക്കാൻ പറ്റാത്ത നിസ്സഹായാവസ്ഥയും ഇതിൽ വിഷയമാകുന്നു. ഈ ആഭ്യന്തര വിപ്ലവത്തിലാണ് സമീറയ്ക്ക് അവളുടെ പിതാവിനെ നഷ്ടപ്പെടുന്നത്.

സുന്നി-ഷിയ സംഘർഷങ്ങളും, ഷിയ കൾക്കിടയിലുള്ള അസംതൃപ്തിയും, അവരെ രണ്ടാം തരം പൗരന്മാരായി കണക്കാക്കുന്നതിലുള്ള അമർഷവും മജസ്ദി എന്ന അവരുടെ ഭരണാധികാരിയോടുള്ള വെറുപ്പും ഇതിൽ പ്രതിപാദ്യമാകുന്നുണ്ട്.

ജീവിതത്തിലും സമരത്തിലും തോറ്റുപോയവരുടെ കഥയാണിത്. എന്നാലും ശുഭപ്രതീക്ഷയോടെ, ഒരു നല്ല നാളെ സ്വപ്നം കണ്ടുകൊണ്ട് വിപ്ലവത്തിലേക്ക് എടുത്തുചാടിയ ഒരു ജനതയുടെ കഥയാണിത്. തങ്ങളുടെ ഭർത്താവിനെ അല്ലെങ്കിൽ മകനെ, അവർ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നുണ്ടോ അതോ മരിച്ചുപോയോ എന്നുപോലും ഉറപ്പിക്കാനാകാതെ വർഷങ്ങളോളം കാത്തിരിക്കുന്ന സ്ത്രീകളുടെ കണ്ണീരും പ്രതീക്ഷകളും ഇതിലുണ്ട്.

പേർഷ്യയിലെ പൊന്നുവിളയുന്ന മണലാരണ്യം മലയാളികളുടെ എക്കാലത്തേയും വലിയ സ്വപ്നഭൂമികയാണ്. നമ്മെ കൊതിപ്പിക്കുകയും പ്രലോഭിപ്പിക്കുകയും വശീകരിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന തീരം. നമ്മുടെ സമ്പദ്ഘടനയിൽ വളരെ സ്വാധീനം ചെലുത്തുന്ന ഈ മേഖലയിൽ ഉണ്ടാകുന്ന ഓരോ സംഘർഷവും നമ്മെയും ബാധിക്കും. പശ്ചിമേഷ്യയിലും മറ്റു ഗൾഫ് മേഖലകളിലും സമാധാനം പുലരട്ടെ, ജനാധിപത്യത്തിന്റെ പാതയിലേക്ക് അവർ നടന്നു കയറട്ടെ എന്ന് നമുക്കു പ്രതീക്ഷിക്കാം.

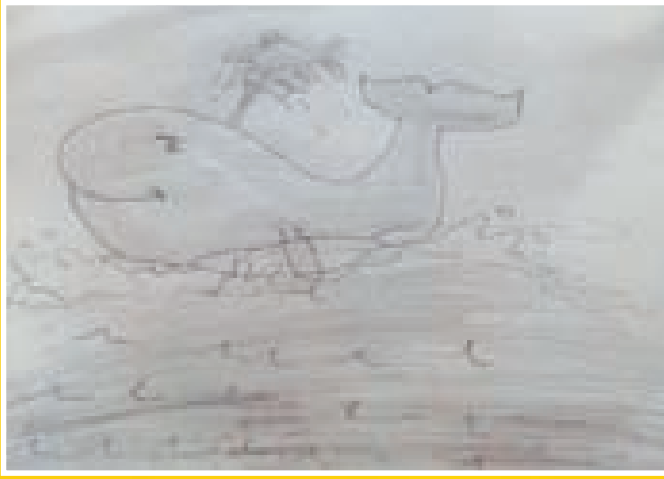
BPCL KRECCS ന്റെ ഗോൾഡൻ ജൂബിലി ആഘോഷങ്ങളോടനുബന്ധിച്ച് കൊച്ചി റിഫൈനറി ക്ലബ്ബും KRECCS ഉം സംയുക്തമായി സംഘടിപ്പിച്ച 'ഗെയിംസ് ഫെസ്റ്റ്'ലെ ജേതാക്കൾ.

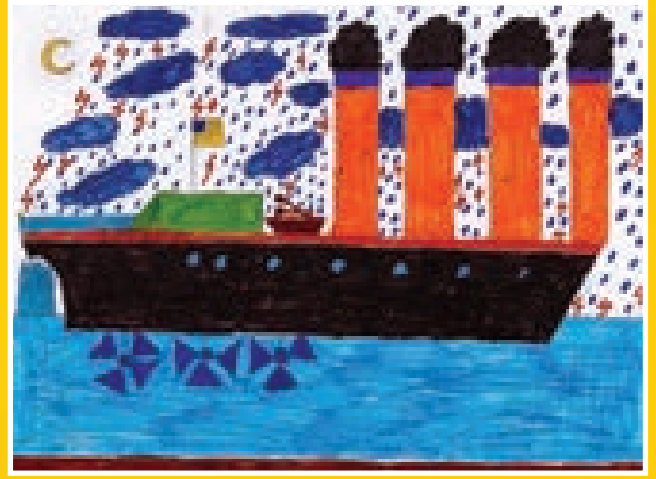
ഫ്ളഡ്ലെറ്റ് സെവൻസ് ക്രിക്കറ്റ് ടൂർണമെന്റിലെ ജേതാക്കളായ 'സെവൻ ഹിറ്റ്സ്'

ഫ്ളഡ്ലെറ്റ് സെവൻസ് ഫുട്ബാൾ ടൂർണമെന്റിലെ ജേതാക്കളായ 'DHDS ഡെയർ ഡെവിൾസ്'

Anirudh Suresh, S/o Sureshkumar C, CRS

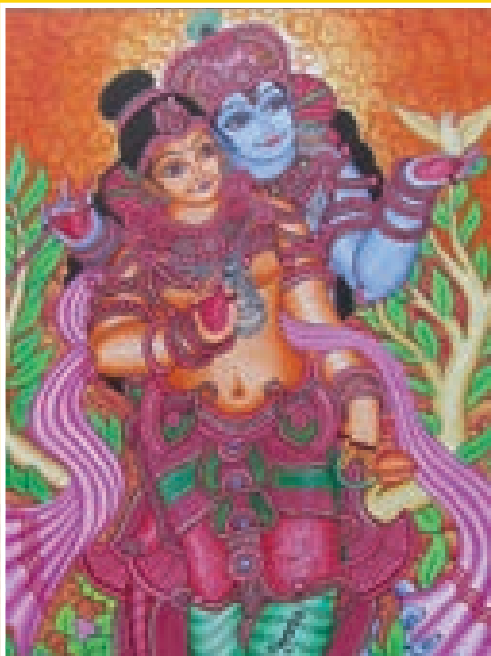
Gayathri B Pillai, Std III, D/o S Bindu Raj/Finance

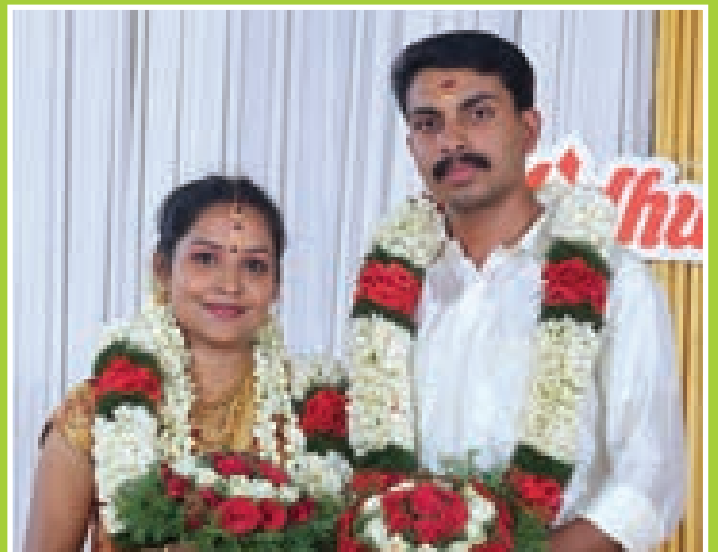
Adeeth Sajeesh, Std V, S/o SajeeshAS/BPCLECS

Akshay Kumar MS, S/o Muralaedharan N/Maint

PP Pradeepkumar/P&U

Midhunlal MG/P&U with Anjaly

Your weight matters for your health → BMI is an indicator

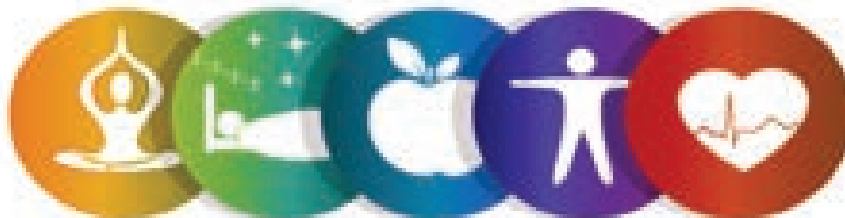
BMI = Build My Image

Are you ready to take on the BMI challenge?

SEASON 2

*This New Year,
gift yourself a new life*

Your Target:

Reach the optimum **Body Mass Index** score within 3 months

Your best New Year resolution is coming ...

Register directly at OHC